

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 coroane.
 Pe o jumătate de an 2 coroane.
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Telegraful”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE
 se primesc în biroul administrației (strada
 Poplăcii nr. 15).
 Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
 a treia-ora 10 bani.

Popoarele Ungariei.

Cetitorii nostri cunosc deja rezultatele numărării locuitorilor din Ungaria și Transilvania. Conform acestora, toate popoarele s'au înmulțit în patria noastră, dar' nici unul nu așa de grozav ca Maghiarii, cari în tovărășie cu Jidani ar fi ajuns să facă aproape jumătate din populațiunea țării, adică 45 la sută. Bucuria a fost mare în Israel, dar' vine acum un scriitor maghiar Balogh Pál și într'un op mare despre popoarele Ungariei dovedește tot cu cifre, că zău Maghiarii — Jidovii da — n'au sporit așa de tare, ca pentru aceea să și sară din piele de bucurie.

Din cele 12686 comune ale patriei sunt 4718 maghiare, 2981 române, 2711 slovace, 1114 germane, 612 rutene, 149 sârbești, 237 croate, 147 slovene (vende) și 17 de alte feluri. În curs de o jumătate de secol au câștigat Maghiarii 261 comune, dar' au pierdut 456. Câștigul curat al Românilor e de 298 comune, al Slovacilor de 147, al Germanilor de 52. Pierdere au, afară de Maghiari, numai Rutenii cu 213 comune, Sârbii cu 87 comune și Slovenii cu 2 comune.

În cele 413 cercuri politice ale țării au majoritatea absolută (peste 50%) Maghiarii în 166, Români în 94, Slovacii în 63, Germanii în 29, Rutenii în 11, Sârbii în 6, Croații în 2 și Slovenii în 1. Majoritatea relativă (între 3 sau mai multe naționalități mai numeroși) o au Germanii în 15, Români în 11, Maghiarii în 10, Slovacii și Rutenii în câte 1, Sârbii în 3. Balogh a aflat, că în 133

orașe Maghiarii predominază. Da, numai cât Maghiarii acestia sunt — Jidani.

Din cele 2554 notariate cercuale sunt 1022 maghiare, 695 române, 491 slovace, 180 germane, 38 croate, 92 rutene, 17 sârbești, 18 slovene, 1 cehic. În ținutul dincolo de Dunăre au pierdut Maghiarii mai ales în Barania, dar' s'au înmulțit la orașe — Jidani! În Ungaria-de-nord aproape jumătate din comunele slovace are mai puțină populațiune, ca înainte de asta cu câteva decenii. Lucrul se explică ușor: aproape 300.000 Slovaci au emigrat la America.

În Transilvania erau înainte cu 50 ani cu 316 comune românești și 44 sârbești mai puțin ca azi, în schimb cu 298 comune maghiare mai multe. Maghiarii au pierdut majoritatea în 311 comune, dintre cari 300 le-au câștigat Români, 11 Sașii. Sașii au pierdut majoritatea în 44 comune, dintre cari 41 le-au câștigat Români, 3 Maghiarii.

Mai nefavorabil stă lucrul pentru Români în Bănat, unde am pierdut 39 comune, câștigând în schimb numai 9 dela Maghiari și 9 dela Sârbi.

Multe alte cifre foarte interesante mai conține opul lui Balogh, cele-ce le-am dat înșe dovedesc, că conscripția, în multe locuri mincinoasă, făcută în anul 1900 pe noi, pe Români n'are să ne sparie, fără numai pentru osul, când nu vom stărui cu puteri și mai mari în lupta pentru bunurile naționale și economice.

PROCESUL DE PRESĂ PENTRU „DARUL DE PAȘTI”
 își continuă cursul. În 8 August n., a fost din nou citat redactorul „Foi Poporului” la judele de instrucție din loc, ca să i-se aducă la cunoștință, că tribunalul i-a respins excepțiile ridicate contra introducerii cercetării.

Din toate ținuturile românești ale patriei sosesc la redacția „Foi Poporului” știri despre confiscarea „Darului de Paști”.

Congresul sârbesc. Din Carlovit se anunță: Congresul sârbesc se va întruni în Decembrie în sesiune extraordinară. În aceasta se va debate statutul despre administraera fondurilor metropolitane, la care lucră acum comitetul congresual. Cheltuielile autonome ale bisericii sârbești se acoperă din două fonduri, din fondul bisericesc național general, care dispune acum de 4 mil. 861.740 cor. 36 bani și din fondul național al clerului, care e de 4 mil. 992.780 cor. 15 bani.

Lupta pentru limba Maltezilor. După-cum comunică „Tribuna” din Roma, guvernul englez a cedat față de opoziția populațiunii italiene de pe insula Malta. Guvernatorul insulei se reîntoarce din Anglia cu nouă concesii făcute limbii italiene. Știrea aceasta a făcut o impresie bună asupra populațiunii.

FOITA.

Un Pipăruș modern.

— Parodie. —
 (Urmare.)

La sfânta Vineri merge dar'.
 Sihastra chiar își soarbe cafe:
 C'un ochiu ea măsură garafa,
 C'un ochiu cetește 'ntr'un bazar.
 Ea când aude ce pățise
 Achim pe-aioci, măriă de ris,
 Așa de cu din suflet rise.
 Apoi domol și blând a zis:
 »La Craiu-din-peșteri, dragul meu,
 Să nu mai mergi, că totdeauna
 Vrăjește gol, pe cât știu eu,
 Indrugă vorba și minciuna!
 Ascultă tu cuvântul meu!
 Tu cați pe Sava? Ea-i răpită
 De Cărc Ciolan, care-i nepot
 Lui Pavel Drug al lui Răchită.

Auzi, Achime, eu socot,
 Că-i treaba mai ca isprăvită!
 Te du mereu de-aioci în jos,
 Pe Dunăre; la stânga lasă
 Trei fagi, un deal și-un riu și-o casă;
 La dreapta treci un pod frumos:
 De-aioci încolo-i drum de-aramă,
 Prin Țeara-Verde, bagă seamă!
 Aici în țeară, cum 'ți-am spus,
 Sunt mulți tâlhari pe nas cu crește,
 Cari fură fete și neveste, —
 Și Cărc Ciolan aci 'ți-a dus
 Odorul tău! Dar' nu-i poveste,
 De-aflat tâlharul ușor este.
 În țeară este un sat sărac
 Și-n sat, Achime, este-o oiaie,
 Și lângă oiaie stog de paie,
 Și-n dos de stog holdă de-alac;
 De-aci mergând trei pași pe coastă,
 Vezi nouă pari și-un bolovan,
 Și-aioci stă chiar lâng'un bostan
 O casă mică, slabă, proastă,
 Și-n casă șede Cărc Ciolan.
 Auzi! Ai ploșcă? Ai, e bine!

Tu mergi la cârcimă, ia cu tine
 Cinci litre mari de rostocin,
 Și-apoi te du, te du, creștine,
 La Cărc Ciolan. Ca bun creștin,
 Te fă că tragi la el de gazdă
 Și i dă vinare: ântăiu mai lin,
 Dar' mai târziu bagă-l în brazdă!
 Și tot un șluc și ear' un șluc,
 Tu-i dă pe urmă ploșca 'ntreagă,
 Rușești înghițituri să tragă,
 Și-l fă la capăt durduluc!
 Ear' după ce va fi butuc,
 Tu ia-ți de mână pe boreasă
 Și cară-te cu ea spre casă!

Achim Cotor e 'mbucurat
 Și suflet de voinic ear' prinde
 Și a babei mâni a sărutat.
 Bătrâna trei guștaoci i-a dat
 Și-un corn de pâne ca merinde.
 Și-Achim pe drumuri a plecat.

(Va urma.)

Colonisări prin Ardeal. După cum anunță „Bud. Levelezó”, pe moșiile cumpărate de ministrul Darányi spre scopul colonisărilor, s'a început deja edificarea caselor. În Ludos și în Bogata se vor edifica câte 100 de case, în Tritiu-sup. și inf. câte 50, în Cardu 31 și în Ferihaza 30 de case. În scurtă vreme deci haimanalele menite să despice corpul românesc vor ajunge sub coperiș.

O nouă demonstrație contra Iminului poporal. Foile evreo-maghiare din Budapesta, în frunte cu „Független Magyarország”, joacă un nou cântec de indignație patriotică. În Chichinda-mare vedeau într-o grădină publică mai mulți Germani — între ei și dl Korn, red. dela „Gros-kikindaer Zeitung”, în societate cu câțiva Sârbi. La altă masă o societate neomaghiară. Un membru al societății germane cere cântarea Iminului poporal, care e ascultat de Germani și Sârbi în picioare și salutet la fine cu „Hooh” și „Jivio”. Președintele Vogel (!) și niște funcționari au cerut cântarea lui „Mégis hunczot a német” și numai după-ace s'a terminat aceasta, a oprit vice-căpitanul poliției continuarea concertului. Și sată cum pe Korn trădător de patrie, ear' Vogel și compania salvatorii „ideii”!

DIN LUME.

Intâlnire de monarhi.

De câteva zile în portul rusesc Reval de lângă Marea Baltică s'au întâlnit Țarul Rusiei, Nicolae II, cu împăratul Germaniei, Wilhelm, care s'a dus acolo, ca să fie de față la manevrele flotei rusești și ca să reîntoarcă Țarului visita, ce acesta o făcuse în anul trecut împăratului Wilhelm în portul Danzig. Intâlnirea între cei doi monarhi a fost foarte intimă și amicală.

Peninsula-balcanică.

După-cum comunică „Vossische Zeitung”, comitetul macedonean cere în memorandum înaintat reprezentanților Puterilor, ca vilaietele Salonic, Monastir și Üscüb, precum și provincia Adrianopole să fie prefăcute într-o provincie autonomă, în frunte cu un guvernator bulgaro macedonean, care să fie ales pe 5 ani. Poporațiunea alege un parlament, care dezbate chestiile interne. Libertatea presei, cea personală, inviolabilitatea proprietății și libertatea științelor să fie garantate.

Limbi legale vor fi cea maternă a majorității populației și cea turcă. A patra parte din venitele anuale va fi dată ca tribut Turciei.

Ambasadorii din Constantinopol vor elabora un program detaliat despre reformele, ce s'nt a se introduce în Macedonia. Executarea reformelor macedonene primește astfel un caracter internațional, ceea-ce va ave ca urmare primirea lor din partea Porții.

Cu toată opoziția aparentă a guvernului bulgar, societățile macedonene au trimis delegați la Sofia și congresul s'a deschis.

Delegații, cari aleg supremul comitet macedonean, s'nt în număr de 70, dintre cari 60 dela orașe și 10 dela sate.

Dintre societățile, cari au trimis delegați, 20 nu s'nt recunoscute de comitet, pentru-că în ultimul timp nu s'au

conformat art. 21 din statute ca să deoseceala de gestiunea lor financiară.

Cu toată opoziția minorității sarafoffiste, delegații acestor societăți au fost excluși dela lucrările congresului.

După-ce s'a constituit biroul, președinte al congresului a fost ales Panoff, un cunoscut avocat din Vidin, guvernamental.

Lupta pentru alegerea președintelui a fost crâncenă și Panoff s'a ales abia cu 32 contra 29 voturi.

După-cum se vede și de astă-dată delegații societăților au dat un vot de blam lui Boris Sarafoff nealegând pe candidatul seu.

Minoritatea a protestat, că alegerea nu e legală.

Seara Boris Sarafoff a ținut o întrunire a delegaților partizani ai sei, în care a adus acușări violente comitetului.

S'a cerut să se lanseze un manifest pentru școala generală în Macedonia și a numit pe membrii comitetului mișei.

Sarafoff a propus ca toți delegații nerecunoscuți, în număr de 30, să se ducă în corpore în ședința congresului, întrebându-l la necesitate chiar arme.

Ziarul „Neue Freie Presse” scrie, că dacă în congresul macedonean ar învinge partidul de acțiune, inaugurând revolte în Macedonia, Puterile vor da, poate, Turciei mandat de a restabili ordinea sub controlul european.

Francia.

În Landereau (Bretagne) au fost nouă demonstrațiuni contra închiderii școalelor. Numai intervenției deputatului Viliers e de a se mulțumi, că nu s'au întâmplat vărsări de sânge. În ajutorul gendarmeriei a trebuit să sară și infanteria. Porțile mănăstirii „La spirital sfânt” au fost sparte de gendarmi.

În Croson apără școala călugărilor o mulțime imensă. Gendarmeria a încercat înzădar să pătrundă înspre institut.

În departamentul Loire au fost pedepsiți 4 primari cu suspendare din post, pentru-că n'au voit să ajute la închiderea școalelor congregaționiste. Lt.-colonelul Saintremy, care a refuzat să meargă cu un detașament din regimentul ce comandă, la Ploermel în ajutorul autorităților civile, a fost pedepsit cu temniță de fortăreață și va fi tras înaintea tribunalului marțial.

Maizele-învățătoare din Plogaunec au fost îndepărtate cu puterea din școală, ale cărei porți au fost sparte de poliție. În St.-Yvi comisarul a fost atacat de mulțime, în Treffiat, poliția a fost împinată cu o ploaie de bolovani. Numai sosind armata a fost posibilă respingerea demonstrațiilor. În Plondaniel a baricadat populațiunea cele două strade, cari conduc la școală.

Brutalitatea, cu care execută Combes legea referitoare la școalele congregaționiste, a produs resentiment și în unele cercuri republicane, așa că se vorbește deja de o criză ministerială.

Creta.

Principele George, guvernatorul Cretei, s'a adresat către Puterile garante cerând următoarele:

1. Cretanii închiși în temnițele turcești să fie grațiați.
 2. Cretanii, cari trăesc în Turcia, să fie puși sub protecția puterilor.
 3. Turcia să recunoască drapelul cretan.
 4. Să se recunoască guvernului cretan dreptul de a încasa dări.
 5. Creta să fie primită în uniunea postală.
 6. Un împrumut sub garanția Puterilor.
 7. Primirea monetelor cretane în uniunea monetară.
 8. Sultanul să recunoască în mod oficial pe George.
- Puterile au înaintat acest memoriu Porții, care a răspuns, că nu voeste să introducă nici o schimbare în statul quo.

Știri mărunte.

În 31 I c. se va ține o conferință a conducătorilor buri în vila lui Krüger „Oranielust”. Toți conducătorii buri vor participa, afară de Luca Mayer, care e privit aproape de trădător din cauza atitudinii lui în Londra, unde a stat mai de multe-ori la masă cu Kitchener.

Contra guvernatorului din Harcoff (Rusia), principele Obolenschi s'a făcut un atentat. El a fost rănit ușor la gât, șeful poliției a primit un glonț în picior. Atentatorul e prins.

Generalul bur Lucas Mayer a murit subit în urma unui morb de inimă

Adunări culturale.

Asociațiunea la Mociu.

Adunarea cercuală a desp. XV-lea (Mociu) al „Asociațiunii” s'a ținut la 3 August în Mociu. E știut, că înainte cu trei ani frunțații români din părțile acestea ale Câmpiei, unde până bine de curând întreg poporul, cărturari și țărani, erau în amorțire, au înființat, încălzii de dragoste de neam, acest despărțământ. Se vede însă, că căldura aceasta a fost dela un foc de paie, căci adunarea era pe aci să nu se poată ține din lipsa de membri.

Afară de comitet, care asemenea nu era complet, abia s'au prezentat la adunare 7—8 membri, așa, că prea bine a observat un oaspe: „Să fiu în locul președintelui, aș amâna adunarea până pe seară, în plenul petrecerii”. De popor pentru care în special e „Asociațiunea” nici nu mai zice nimic: afară de puțini din loc, abia erau 2—3 din jur.

Și aceasta era cu cât mai regretabil, cu cât am avut fericoirea a saluta în mijlocul nostru și trei oaspeți distinși pe spect. domni: V. Podoabă, directorul „Economului”, Dr. A. Frâncu și V. Căciulă, contabil, cari conduși de rivna de a conlucra și dinșii la înaintarea poporului din Câmpie, n'au pregetat a ne onora cu prezența propunându-ne, ca despărțământul să îmbrățișeze ideea înființării unei reuniuni agricole, fiind poporul din Câmpie agricol și espunând chiar și modalitățile, pe cari s'ar putea ajunge mai ușor la realizarea acestei idei.

Propunerea s'a dezbătut în adunare și primit cu mare însuflețire, dar' că oare-când vom pute vedea intrupată în faptă această nobilă și salutară idee — e secretul viitorului.

Din raportul secretarului S. Ciuca se vede, că comitetul și-a îndeplinit

datorința. A procurat foi populare pentru 22 comune din raionul despărțământului; a scris concurs cu un premiu de 20 cor. în aur pentru cea mai bună grădină de pomi. Premiul a fost destinat exclusiv pentru învățători de pe teritoriul despărțământului. A scris un singur învățător, cărui i s'a conferit premiul în adunarea cercuală.

Din raportul casarului se vede, că despărțământul dispune de frumoasă sumă de bani, pe care până acum a folosit-o spre acoperirea speselor curente și procurarea de foi populare. Acum însă s'a decis ca o parte să se întrebuițeze spre ajutorarea școlilor sărace de pe teritoriul despărțământului, iar alta spre înființarea unei biblioteci populare. Impuls la această din urmă a dat și ofertul dlui Dr. A. Frâncu care a pus la dispoziție 10 cor. ca fiitor fond pentru înființarea bibliotecii, ce va avea să poarte numele fericitului Gr. Masor, al cărui ideal a fost înființarea acestor fel de biblioteci. Adunarea primește cu însuflețire ofertele și decide înființarea unei biblioteci populare ambulante.

În fine dl. president în numele adunării mulțumind celor trei oaspeți pentru că ne-au onorat cu prezența și pentru interesul manifestat față de cauza noastră, precum și membrilor prezenți închide ședința cu dorința de a ne aduna pe viitor într'un număr mai frumos.

Seara a urmat o petrecere, care a fost mai cercetată ca adunarea, fiind succesul moral, cât și material îndestulitor.

SCRISORI.

Un protopop harnic.

De pe Câmpie.

Despre poporul nostru românesc din Câmpie e dusă vestea, că e popor moale, indiferent, și că zăvoae se pornește spre fapte mai însemnate, deși mai toți au în frunte preoți deștepți, calificați și cu deplină pregătire științifică în cele morale și culturale. Această credință poate că va fi avut trecere în timpuri mai vechi jobăgești și de grele ispite, astăzi însă și Câmpia (Canaanul Ardealului) numără din ținutul ei pe cei mai inteligenți bărbați și femei! are tinerime frumoasă academică și pregătită în diferitele școli superioare, — ce se poate observa la adunările și petrecerile sociale și cu scopuri filantropice ce le aranjează an de an!

Omul trebuie, care să-i lumineze și să-i însuflețească spre lucrurile bune! Și gata sunt a face — ori-ce! nu se spăimântă de ori-ce jertfe fie cât de mari, și toate merg în ordine și îi luminează!

A adus D-zeu din locuri depărtate și la Câmpie pentru a 2-a oară pe bărbatul dorit în persoana P. O. D. Ioan Hățiegan, paroch și protopop în Cojocna, carele în zelul său neobosit, văzând ogorul întelenit în multe locuri, și-au ținut de datorința sfântă a arunca plugul brezdos în pământul întelenit, prin vorbirile la inima poporului și prin indemnare părintească spre fapte bune

și-au succes îndată a edifica o școală frumoasă în comuna *Aruncauta*, unde deja de mult Emke își întinse aripile sale prin o școală după plan frumoasă, iar bieții Români își țineau școală în o casă închiriată, și azi-măne erau perduți cu totul. — S'au trezit din somn, și pe toamnă vom avea școală după plan provăzută și cu docente-cantore diplomat. Onoare lor și parochului local, senat și comit. par. cari au ascultat de vocea păstorului și au implinit voia lui.

A doua faptă bună este a poporului din *Frata*, care, deși este școală de stat în comună, a absorbit și pe frații gr.-orient., cari nu au vrut a se uni cu gr.-cat. în o școală comună înfloritoare în a. c., a făcut pașii necesari pentru edificarea unei nouă căsi parochiale corăspunzătoare timpului. Și au acoperit biserica de nou și au pus-o în ordine și-i susțin o școală frumoasă cu puterile proprii!

Merită laudă conducătorul, care i-a indemnă! Merită laudă parochul și poporul, că l-a ascultat! Ar fi consult, că edificarea caselor parochiale să o concreadă unui măiestru întreprinzător! Precum au făcut și cu biserica, și să nu o facă ei de ei fără cocoteală bună.

În fine cununa anului 1902 o face nou edificata biserică gr. catol. din Cojocna, care s'a început a se edifica în 21 Maiu 1902 și s'a terminat cu turn cu tot din peatră în 26 Iulie mai restând acoperirea și tincueala și pe Octomvrie va fi gata de nu cumva pe Sept. a. c.

Spesele edificării acestei biserici le-au suportat și le supoartă mărna darnică a poporenilor gr.-cat. și gr.-or. din Cojocna în frunte cu protopopul lor gr.-cat., care a pus dela sine până la 200 fl., apoi frații Nemeșești 1000 florini (2000 cor.) și alți credincioși cu câte 200 coroane, între cari escelează proprietarul gr.-or. Vasile Bojan, care spre scopul edificării a dăruit 100 cor., pentru care faptă bună i-se aduce mare mulțumită.

Eată ce poate face un popor bun, un popor ascultător, dacă și din partea prepușilor nu lipsește zelul și abnegațiunea.

Verba movent, exempla trahunt.

Un călător.

Scrisori din București.

Invinuiri nedrepte. — Constatări dureroase. — Societăți ardelenesti.

Să susține de mulți, că o parte dintre Transilvănenii emigrați în România, după ce au ajuns să-și facă stare — prin muncă și noroc, — uită să-și îndeplinească una dintre cele mai sfinte și mai mari datorințe: ajutorarea fraților lor, din țeara mamă, în suportarea grelei și îndelungatei lupte de apărare națională, iar o altă parte compromite cauza românească și reputația Ardelenilor, fie prin nepricepere și lipsă de tact, în susținerea cauzei, fie prin o purtare imorală, aventuricioasă, condamabilă etc.; și că numai un mic număr dintre ei sunt oameni conștiențioși ai datorinței, sub toate raporturile.

Această afirmațiune făcută mai ales de elementele parvenite de curând în

națiunea română și interesate a buciama micile defecte ale altora — a Românilor adevărați, de origine și de sentimente — în scopul de a posa ei, în »bunii și marii patrioți«, criticând totul și infierând cu ultima energie »indiferența și lasitatea«, ce pare că a cuprins sufletele noastre, — lasitate în care se învălesc de obicei, ei, cei ce strigă mai mult, mascându-și prin aceasta lipsa sentimentului iubirei de țeară și de neam, caracteristica acestor *Evreo-levantini* ai României — pare că nu este lipsită cu totul de adevăr, și se poate aplica la unele cazuri. Este însă mai presus de toate tendențios exagerată din cale afară și imposibilă de generalizat, fără a jieni simțul dreptății.

»Pădure fără uscături nu esistă«.

Sunt și printre ai noștri din nenorocire destui, pe lângă absoluta majoritate covârșitoare, ce întrunesc toate condițiunile unui »vir bonus« emigrat dela noi în România, cari din păcatele lor, luându-se la ceartă cu justiția, urmăriți de dispozițiunile aspre ale vre-unui articol din codul penal sau militar, dispar într'o bună dimineață din localitatea lor, fără a-și mai lua rămas bun dela ai sei, în ziua mare, și trecând munții, în întunerecul nopții prin vestita »vama Cucului«, rozesc în bogatele câmpii ale fraților, ce stăpănesc pământul dintre Dunăre, Prut și Carpați, la umbra libertății căreia, ca »copiii fugiți de răutățile soartei« — din patria-mamă — își încearcă norocul în »Țeară«, pământul făgăduinței ca și al desilusiilor, pentru cei lipsiți de cumpăna judecării drepte, a visurilor dulci și a realității amară.

Mulți din această categorie de oameni se îndreaptă și prin o bună și serioasă purtare își câștigă în noua societate un nume, care servindu-le ca un bilet de recomandare vrednică, le deschide larg ușile spre înaintare și căpătuială. La acestea se poate aplica vorba Românilor: »Tot pășitul priceput«.

Dar' unii dintre ei își continuă și aici obiceiurile vieții de mai înainte în detrimentul lor și mai cu deosebire a compatrioților lor: »Lupu-și schimbă părul, dar' năravul nu«; creând un curent de răcoală în jurul Transilvănenilor, curent care de o vreme încoace crește și se întărește din ce în ce mai mult, dată fiind sita judecării false, prin care ne cern oamenii de aici. (Nu Români adevărați).

E suficient ca un Transilvănean să fi făcut o greșală cât de mică — fac ei și mari — ori să fie în conflict de interese cu vre-un băstinaș (de ieri) pentru-ca răuvoitorii să generalizeze cazul la toți compatrioții sei »negri la suflet«.

Și aici e nedreptatea!

Asupra acestui punct s'ar pute scrie o carte întregă, cu dureroase și învățătoare pagini.

Ceea-ce constituie mândria Transilvănenilor emigrați în »Țeară« și forța care-i ridică mult deasupra chiar a elementelor autochtone țărănești și orășenești de aici, este felul cum își înțelege în general »Ungureanul«, (Românul din Ungaria) cu excepțiile de cari am vorbit mai sus rolul său, ca factor social și educativ, în mediul ce-l încunjoară, în mulțimea și varietatea ocupațiunilor și a profesiunilor liberale ce el îmbrățișează. Esclud câmpul științei.

Pe aceste căi, chiar și cei cari văd în România de dincolo un concurent în câștigarea lacomului codru de pâne, în ramura: comerțului, industriei, agriculturii etc., recunosc în fundul inimii lor, că și noștri au aptitudini superioare în toată privința. E regretabil numai, că în dezvoltarea acestor calități ei nu au pe lângă libertatea provăzută de lege pentru ori-ce străin și spriginul moral al preținșilor Români, cari văd cu mai buni ochi și cu mai multă bucurie sufletească de multe-ori, ca să nu zicem de obicei, pe Grecul fudul și lingușitor, pe Bulgarul lacom și șiret, pe Turcul hain și chiar pe vampirii — Jidani, cămătari, îmbogățiți de pe spinarea țării acesteia, prin mijloace nedemne și punibile, decât pe un Român de peste munți, conștient, harnic, cinstit și priceput în afacerile, pe cari le învîrtește, și asta pentru-că li-se pare că Transilvăneanul prea se întărește în țeară, că deși dispune de sume însemnate nu sacrifică nimic pentru românism etc. etc. Ca-și-cum bogăția lui nu ar fi o avere națională și el nu ar fi un element de sprigin pentru vremuri grele, ca Grecu, Bulgaru, Tătaru etc. (?!). Ardeleanul ridică prin vrednicia lui, prestigiul branșei, pentru care s'a dedicat, banul românesc din mâinile străinilor, cari au acoperit aproape tot comerțul face cu un cuvânt *românism* și pe calea asta. Luați pe rînd aproape toate orașele mai principale din România și veți vedea că firmele cele mai însemnate sînt ale Românilor transilvăneni — *românești*, — fapt ce ar trebui să ne mîngăie, nu să ne încreștasească inimile și fețele cu vîlul și expresiunea smărciounii, oamă des manifestate de acei, cari nu au încă formațiunea completă și solidă a unui bun caracter românesc și de cari găsim mulți în România, unde doar' ca nicăiri în lume, găsești un foarte puțin folositor și curios amestec de sânge, mai ales a păturii culte și orășenești, cum și a satelor din lungul Dunării și a Prutului, cu străinii, cari nu-ți pot da nici o garanție de regenerare națională, prin aceasta, cum 'ți-ar da-o bună-oară, amestecul cu o rasă de sânge pur și sănătos, ca Germanii etc.

Dar' despre aceasta cum și despre foloasele, pe cari le-au adus Românii din Transilvania, în special comerțului și industriei naționale, ca și altor ramuri din viața practică vom vorbi cu altă ocaziune. (Va urma).

Esamene.

Munții-Apuseni.

Am asistat la examenul ținut în Segagea, la 24 Maiu st. n., unde de 13 ani încose funcționează de învățător ordinar definitiv dl Vasile Cirebea.

Un examen așa de bun ca cel din Segagea numai la școalele grănițorești am mai văzut. Școlarii erau gata la ori ce întrebare pusă de magistrul lor, stînd gata ca soldații în fața unui asalt. Cei din bieniul I. ceteau fluent din cărțile lor de lectură, însă nu mecanice și în mod măiestrit, ceea-ce constată examinarea din partea comisului comisar, părintelui Iosif Hătegan, din Sălciova.

Materia s'a întrebat din toate obiectele, ear' răspunsurile au fost peste așteptare. Altcum dl învățător astfel de esamene bune a dat în fiecare an.

De față au fost părintele Iosif Hătegan, Nicolae Petruța, preot în Belcoara, Ioan Oltean, învățător, primăria comunală, întreg curatoratul și o mulțime de popor, cari toți au rămas mulțumiți la răspunsurile micilor școlari.

*

Examenul din Oresti s'a ținut în 3 Iunie, sub presiul preacnoratului domn protopresbiter al districtului Lupșa. La acest examen au fost de față 5 elevi cu învățătorul 6, progres absolut nimic, ba nici nu se cunoaște nimic urme, că doar' acei elevi ar fi cercetat vre-odată școală, poporul a declarat că copiii lor au fost cu totul lipsiți de învățătură.

Moșul.

Din America.

Dela unul din corespondenții noștri din America primim următoarea scrisoare, căreia cu plăcere îi facem loc în coloanele „Foi Pop.“

Wheeling W. Va, 30 Iulie 1902.

Aicea sînt călduri mari, ear' în unele state au fost ploii torrențiale și inundații cari au făcut pagube colosale.

Rîurile Misisipi și Misuri au eșit din albia lor prăfîcînd în o mare de apă câmpurile de alungul lor. 300 mile pătrate de câmp sîmănat cu grâu și gata de secere au fost nimicite. S'au făcut apel la celelalte state pentru ajutorarea țeranilor, cari au pierdut totul. În lunile Iulie și August nu prea arecăutare lucru. Mai toate fabricile de oțel, fer și tinchea stau sau lucrează foarte puțin, așa că un mare număr de oameni se preumblă oăutînd de lucru în alte părți sau așteptînd să se pornească lucru în locul unde au fost.

Luoru se plătește potrivit, dar' nu ai multă siguranță în el, de multe ori trebuie să mai perzi zile cu mutatul dela un loc la altul, ceea-ce după cheltuelile de aicea costă foarte scump. Pentru oameni fără de meserie e greu, mai cu seamă pentru cei mai în etate.

Puterea omului e socotită și trebuie să producă atîta cât e stabilit de fabricanți. În multe locuri lucrul, care în Europa îl fac trei, aicea îl face doi.

Pentru meseriași e ceva mai ușor dacă pot intra în „Uniunea lucrătorilor americani“ fiind plătiți ceva mai bine și lucrînd mai în voe.

Sărbători aicea nu sînt decât Nașterea Domnului Iesus Christos, care se sărbează o zi, și Duminecile.

Repausul duminecal însă se respectă mai mult decât ori unde. Toate afacerile comerciale, industriale, teatre localuri și petreceri sînt închise toată ziua. Cărcimile de asemenea sînt oprite sub pedeapsă mare de a vinde beuturi, pîn' Luni dimineața. Legea prevede, că Dumineca trebuie petrecută în liniște și să meargă fiecare la biserică.

Morala căsătoriei e foarte mult protegiată de lege. Nimenea nu poate trăi în concubinată. Ear' aceia cari se abat dela lege sînt arestați și dați în judecată pentru traiu nelegitim. Dacă nu plătesc în bani, plătesc cu arest; ear' dacă faptul se repetă, pedeapsa crește.

O mare explozie s'a întîmplat la una din minele de cărbuni din Johnstown (Pensilvania). Aerul înecător care se strînge în mine și trebuie să iasă afară prin nește țevi (sau ventilație) din oarecare neglijență s'a aprins făcînd o explozie teribilă dărîmînd și îngropînd sub dărîmături o parte de oameni aflați la lucru, ear' pe unii înecîndu-i fumul de gaz, așa, că perzînd conștiința, a pierdut și viața din lipsa de aer.

Erau vre-o 600 oameni la lucru, cînd s'a întîmplat explozia. Numărul exact al celor pierduți nu s'a publicat și nici nu se va ști vre-odată, mai cu seamă, că proprietarii de mine caută din cât poate să nu arate nenorocirea așa de mare. În timp de 50 de ore după explozie s'au scos 143 cadavre, ear' 11 pe jumătate încă în viață. Numărul total al celor pierduți e socotit cam la 195 persoane după raportul proprietarilor de mine. Căutarea cadavrelor urmează încă. După nume din lista celor cari au fost scoși morți din mine cei mai mulți sînt Europeni în majoritate Poloni, Unguri (la aceștia le zic *Huni*) și Slovaci. Din cei morți 64 sînt cu familiile aicea, așa, că aceștia au rămas fără de ajutor. Ceialalți au familiile și rudeniile în Europa. Mulți erau veniți numai de curînd la America. Supărarea și jalea e mare aicea în fața acestei mari nenorociri, ear' cînd dureroasa veste va ajunge la casele acelor, cari 'și-au lăsat casa și familia venind la această depărtare pentru a nu se mai rentoarce, intristarea și durerea va fi neșpus de mare. După cît am cetit lista morților spre mîngăierea mea n'am găsit nume românești, ceea-ce mă face să cred, că Români n'au fost la locul nenorocirii.

Fiindcă sînt mulți Români la Youngstown, statul Ohio, cei cari vor estii și vor avea pe cineva acolo să nu ougate că explozia a fost în acel loc. Explozia a fost în Johnstown, statul Pensilvania, unde n'am auzit să fie Români.

X. M.

DELA „REUNIUNEA ROMÂNĂ DE AGRICULTURĂ DIN COMITATUL SIBIULUI“.

Întrunire agricolă.

— Invitare. —

Subsemnatul comitet central, în frățească conștelegere cu frunțașii comunei *Mag*, va ține Duminecă, la 4/17 August st. n., în această comună o

întrunire agricolă

la care se va vorbi despre cultura albinelor și a pomilor; despre însemnătatea însoțirilor de credit sătești sistem Raiffeisen, cum și despre alte eventuale afaceri de interes general economic.

Inceputul la orele 11 a. m.

Ne luăm voie a invita la aceasta întrunire pe toți membrii și spriginitorii cauzelor noastre economice.

Sibiu, în 9 August n. 1902.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

În absența dlui president:

Romul Simu,
membru în comit.

V. Tordășianu,
secretar.

Despre dări și aruncuri.

(Urmare).

Despre competențe.

Competențele de timbru. Scala timbrelor se află în fie-care călindar, așa că în cele mai multe cazuri poate să afle ori-cine ușor, ce timbre trebuie să folosească. Aici amintim încă odată, că ori-ce rugare făcută întâiu în afaceri de dări de stat, dări și aruncuri comitatense și municipale e liberă de timbru. Pe rugarea a doua sau a treia însă trebuie pus timbru, și anume dacă obiectul rugării nu ajunge la 100 cor., timbru de 30 bani, dacă trece peste 100 cor., de 72 bani.

Toate celelalte rugări către autorități și oficii trebuie provăzute de regulă (afară de cele către judecătorii) cu timbru de o coroană; dacă subscriu mai multe persoane rugarea, trebuie să se pună de fie-care persoană timbru de câte o cor. Și rugările făcute pe calea telegrafică trebuie timbrate în felul acesta.

În daraveri de procese se poate lua ca regulă, că rugările înaintate la judecătorii, afară de judecătorii comunale, se timbrează cu 40 de bani, dacă obiectul nu ajunge la 100 cor., ear' dacă trece peste 100 cor. cu o coroană.

Plenipotențele (imputernicirile) se timbrează totdeauna cu o coroană.

Libere de timbru sunt rugările, pe cari nu le facem în interesul unei singure persoane, ci în interesul unei clase întregi a societății, în interesul statului sau al comunei, apoi arătări, prin cari vrem să scăpăm de pagubă sau primejdie statul, comuna sau institutele publice, chiar dacă suntem și noi interesați, apoi scrisori făcute în urma recercării unei autorități.

Rugările pentru licența de beuturi ori trafică de tabac trebuie timbrate cu 2 cor. Lângă ele trebuie să mai alăturăm încă un timbru de 2 cor., care vine lipit pe foaia de licență.

Pe rugările adresate oficiului dela cărțile funduare pentru schimbarea proprietății sau ștergerea unor drepturi în tabulate trebuie să punem timbru de 72 bani, dacă valoarea e sub 100 cor. sau nu se poate constata; timbru de 1 cor. 50 bani punem, când valoarea e între

100 și 200 cr., dela 200 cor. în sus timbru de 3 cor.

La rugări lipim timbrul înăuntru sau în afară, la documente și la socoteli trebuie scris rîndul prim al textului peste marginea de jos a timbrului. Timbrele puse altminteri sau după subscriere se socotesc ca nepuse.

(Va urma).

Povețe despre păstrarea sănătății.

Aerul.

Aerul înconjură corpul nostru și tot ce se află pe pământ, intră prin gură și prin nas în plumâni și d'acolo în sângele oamenilor și animalelor; nu-l vedem, îl simțim însă, mai ales când este prea cald sau prea rece, sau când se află în mișcare din cauza vântului. Dela începutul vieții până la moarte tragem aer prin nas și prin gură în plumâni și nu putem trăi fără de el.

Omul și dobitoacele trag în plumâni aer curat și scot din plumâni, prin gură și prin nas, aer stricat, amestecat cu aburi și cu alte materii netrebuincioase corpului; mai ies din corp prin piele, cu sudoare (nădușeală) apă, aburi și alte necurățenii, cari strică aerul din locuințe, din grajduri și din alte locuri, în cari se află oameni sau vite, și dacă nu reînoim acel aer, dacă nu-l primenim, deschizînd ușile și ferestrele, pentru ca să iasă aerul stricat și pentru-ca să intre aer curat, sănătatea noastră este amenințată, căci aerul eșit din plumâni este otrăvitor. Oamenii, mai ales copiii cari șed mult timp într'un aer stricat, sunt mai palizi, au sânge mai apos, sunt cu mai puțină putere, decât cei cari trăiesc în aer curat.

Aerul din casă se strică nu numai prin necurățeniile cari provin din corpul oamenilor, ci și prin fumarea de tutun, prin varza (curechiu) care se acrește, prin dovleci și alte fructe cari putrezesc, prin piei crude, prin cărbuni aprinși în mangal, prin vetre cu coș rău clădit, care nu trage bine, prin soba crepate, cari lasă fumul să intre în casă, prin lămpile rău făcute, prin arderea de petrolu (gaz) prost, prin aburii, cari ies dela bucatele pe cari le gătim, dela rufole, pe cari le spălăm și le întindem, dela cârpe și obiele murdare, cari le

uscăm în casă, prin felurite necurățenii, cari zac și putrezesc în curte și în jurul casei. Din necurățeniile din aer sunt foarte vătămătoare: praful care îl aducem în casă cu încălțămîntea, cel care se face în casă din pământul așternut pe jos, din murdăriile aruncate pe jos, apoi uscate, călcate cu picioarele și ridicate în aer, din scuturarea hainelor și așternutului, din măturarea casei cu mătura uscată în loc de mătura udă, ori după stropire cu puțină apă curată. Aerul mai poate conține niște materii foarte fine, molipsitoare, provenite dela oameni bolnavi de boale lipicioase.

Adese ori mirosul purtat al aerului ne arată că el este stricat: alte-ori însă aerul otrăvit n'are un miros osebit, prin care să putem cunoaște că este vătămător sănătății. Dacă aerul conține numai cățățimi mici de praf, ne putem apăra contra lui, că omul sănătos trage obicînit aerul prin nas, și praful se oprește în nas de părții umezi din lăuntru nasului și nu intră în plumâni; ear' dacă se află în aer prea mult praf, ca la moara de făină, la curățirea grănelor, la scoaterea varului din cuptor și la încărcarea lui, trebuie să ținem gura închisă, să nu vorbim.

Dacă aerul se strică alături cu casele sau chiar în casele noastre, trebuie să depărtăm necurățeniile cari produc acea stricăciune; apoi trebuie să aerisim casele noastre, trebuie să primenim aerul dintr'însule prin deschiderea ușilor și ferestrelor de mai multe-ori pe zi. Să nu ne temem, că aerul proaspăt și rece, care intră iarna prin ferestre și ușii deschise, va vătăma sănătatea noastră și aceea a copiilor; aerul stricat aduce un rău mai mare, decât puținul aer rece, cu care-l primenim, și dacă copiii sunt prea mici, n'avem decât să-i acoperim cu o strae oare-care, cu o pătură, pentru timpul cât va sta fereastra deschisă. Chiar dacă se află cineva bolnav în casă aceasta nu ne poate opri ca să reînoim, aerul din casă, căci omul bolnav are și mai tare trebuință de aer curat decât cel sănătos; pentru-ca să nu răcească, îl putem învăli cu țoale în timpul cât vor sta ferestrele deschise.

>Cons.

Dr. I. Felix.

Cine face, lui își face, cine dă, lui își dă.

A fost odată un împărat, care trăia tare bine cu un călugăr. Mănăstirea călugărului era într'un codru strajnic de mare și nu tocmai departe de curtea împăratului.

Pretinia împăratului cu călugărul nu-i plăcea de loc împărătesei, îl ura pe călugăr, de să nu-l vază în ochi. Și ura așa nemărginită a împărătesei o ducea până acolo, că-i făcea multe tonoase bietului călugăr. Dar' călugărul se făcea, că nu le pricepe și tăcea. Într'o zi zise împărăteasa soțului ei:

>Împărate, cât îi împărăția ta de mare, nu-ți găsești tu un om vrednic de sfatul tău numai pe călugărul acesta? Eu când ved pe călugărul acesta oa-și-când așa vedea o sută de draci. Și după mai multă vorbă au hotărît să nu-l mai primească pe călugăr.

Împăratul n'o mai întreba pe împărăteasa, ce înseamnă ura ei pentru acest biet călugăr, dar' se gândi: tocmai acest vrednic părinte, care are o inimă prea bună, îi atâta de omenos și credincios, de nu știu de mai este cineva de potriva lui. Cu el mă sfătuiesc în trebile împărătești, când 'mi-i împărăția în cumpănă mare. În sfîrșit pe el îl am, ca pe cel mai învățat și mai priceput din toată împărăția mea.

Împăratul nu cuteza să spuie călugărului așa vorbe rele.

Împărăteasa văzînd că de fel nu-l poate desbăra de călugăr, se hotărî să-l otrăvească.

Într'o zi împărăteasa singură făcu pânea pentru curtea împărătească și făcu o pâne de o parte, care a otrăvit-o anume pentru călugăr.

Când mai veni la împărat, împărăteasa i-a dat pânea călugărului.

Călugărul, care nu vorbise cu împărăteasa așa de des, se miră de bunăntatea ei și zise cu umilință:

>Cine face, lui își face, cine dă, lui își dă, și mulțumii frumos împărătesei.

El se duse cu pânea la mănăstire și o puse de o parte, fără ca să mănânce din ea, lăsându-o pe de altădată.

Nu trecu multă vreme și feciorul împăratului, — că împăratul avea numai un singur fecior, — a pornit la vânătoare cu toți slujitorii dela împărăție.

Ce-a făcut, ce-a dîr, că feciorul împăratului cu vre-o cățiva s'a rătăcit tocmai prin codrul, unde era mănăstirea călugărului, care era sfetnicul împăratului.

După multă izbeliște și necaz, feciorul de împărat nimerește mănăstirea.

Trimete pe un slugitor să întrebe pe cine a găsi acolo, de are ceva de mâncare, că era foarte flămînd.

Despre moștenire.

În vremile vechi păgâne dinaintea nașterii lui Isus Christos, popoarele nu se închinau ca noi numai la un Dumnezeu în trei fețe, ci la o mulțime de zei făcuți după mintea lor de atunci. Fiecare Dumnezeu de al lor nu era decât întruparea vre-unei însușiri omeneste, așa aveau ei D-zeul înțelepciunii, al dreptății și alții de felul acesta.

Pe D-zeul dreptății Grecii cei vechi și-l închipueau ca pe o femeie frumoasă legată la ochi cu o năframă. Într-o mână ține o cumpănă, adică cumpăna dreptății, ear' în cealaltă o sabie ascuțită. Prin aceasta ei înțelegeau, că dreptatea trebuie să fie oarbă adică să cumpănească fără părtinire și să aibă și puterea de a face dreptate, de aceea 'i-au dat sabie în mână.

Numai cât dreptatea așa cum e legată la ochi nu e numai nepărtinitoare, ci e și cam nemiloasă. Sabia în mâna omului legat la ochi nu lovește totdeauna în cel-ce n'are dreptate, ci câte-odată ea cade și pe capul celui neștiutor, nepriceput care nu știe cum să se apropie de cumpăna dreptății și cum să se măsore dreptul.

Cu alte cuvinte nu numai după mintea vechilor Greci, ci și după socoteala noastră a celor cari trăim acum în veacul luminilor de multe-ori nu e destul ca cineva să aibă dreptul pe partea sa, ci trebuie să se știe folosi de el. Trebuie ca fiecare om să-și știe el însuși ajuta ca să 'l ajute și dreptatea.

Apoi să nu uităm și aceea, că atât legile cât și împărțirea dreptății o facem tot noi oamenii și scris este »că nu este om care să nu greșească» că »numai dreptatea lui Dumnezeu e dreptate în veac și cuvântul lui adevărul». Pe când bieții oameni chiar și cei puși în scaun de judecător ori din neștiință ori din negrijie apasă cumpăna dreptății înspre cei mai învățați, mai umblați într'ale legilor, deși dreptatea e poate mai mult pe partea celui neînvețat și nepriceput.

»Asociațiunea» văzând câtă pagubă și necaz are poporul român din pricina necunoașterii legilor țării după cari se împarte dreptatea printre popor a hotărât să tipărească și să împartă printre țărani cărți scrise în limba și după priceperea lor, din cari să se lumineze și Românii ca pe viitor să se știe ajuta în-

Slujitorul găsește pe călugăr și ceru ceva de-a mâncării.

»Fiul meu, n'am ce-ți da alta, decât pânea care 'mi-a dat-o mai alaltăieri împărăteasa. Poftim!» Și 'i-o dădu. Slujitorul mulțumî călugărului și se întoarse în grabă. Feciorul de împărat văzu pânea cu pecetea dela împărăție și se încredință, oă nu va fi rea și nici prin gând nu 'i trece, oă ea-'i otrăvită. Cum era flămând prăpădit, o mănca oă de oănd vă spun eu.

Feciorul împăratului a mai trăit până ce-a ajuns acasă. Acasă a și închinat stesgul pentru vecie, fără ca să spue ceva cuiva, de ce-'i moartea, ori de unde 'i-se trage.

Împăratul și împărăteasa repede au poruncit oă să cerceteze, de unde 'i-se trage moartea.

Ei se văierau și plângeau, oă numai atâta copil le dase bunul Dumnezeu și nu 'i-l-a mai cruțat.

șiși în daraverile lor și să nu fie călcați în picioare și scurtați din partea celor cu mai multă carte.

Și fiindcă și noi sub scutul »Asociațiunii» ne-am hotărât să venim la d-voastră și să vă încălzim de lumina binefăcătoare a culturii și învățării ce ea revarsă peste poporul român, m'am hotărât, ca din privilegiul acesta să iau și eu cuvântul și pe cât mă lasă vremea să vă dau unele învățături dintr'ale legilor țării noastre, ca în ziua de azi să aveți nu numai plăcere, ci și oare-cari foloase pentru viitor.

Vă voi vorbi pe scurt ceva despre moștenire, adică despre legile cari orânduiesc că în ce chip să se facă împărțirea averii rămase după un om răposat, cine are drept de moștenire, ba dacă sînt mai mulți fiecare din ei la a căta parte are drept și altele.

Legile de moștenire, cari au putere peste noi cești din țeara Ardealului sînt cuprinse în cartea de lege austriacă, adică în cartea de lege care e în putere în Austria. În țeara ungurească este cu totul altă lege de moștenire așa că bună-oară Românul care locuiește sus la gurile Arieșului din sus de Scărișoara stă sub legea austriacă, ear' abia la câțiva chilometri dincolo Românul din comitatul Bihorului, care nu se mai ține de Ardeal, va sta sub legea ungurească.

Noi acești din ținutul acesta deocamdată nu avem lipsă decât de cunoașterea legii austriace, care e în putere la noi. De aceea în cele următoare voi vorbi numai despre legea aceasta.

Moștenirea e de mai multe feluri: moștenire după testament, adică moștenirea aceea când cel răposat încă până-ce era în viață 'și-a făcut testamentul după toată rânduiala și în testamentul acesta a poruncit cum s'ar zice cu limbă de moarte, că cine are să moștenească după el.

Legea nu recunoaște fiecăruia dreptul de a face testament și dacă testamentul e făcut după toate prescrierile legii, atunci moștenirea se face în înțelesul testamentului.

Pecat că nu am vreme destulă ca să vă povestesc ceva despre modul cum trebuiesc făcute testamentele și peste tot despre felul acesta de moștenire.

Pentru ziua de azi 'mi-am pus în gând să vă spun unele și altele numai despre al doilea și cel mai de frunte fel de a moșteni, adică despre moștenirea după lege.

Cercetându-se mereu, slujitorii oari au fost cu el la vânătoare le-au spus, oă din pânea călugărului 'i-se trage moartea.

Cum auzi împărăteasa aceste vorbe nu mai putu zice nimic decât:

»Cine face, lui își face, cine dă, lui își dă» și oăzu joa moartă.

(Din gura poporului culeasă.) I. Mleşniță.

G L M U E.

Tiganul și istoria naturală.

Apucare și un Tigan să-și dea copilul la școală. Într'o zi Tigănușul cetia din istoria naturală despre animale, plante etc. »Ce-'mi tot boscorodești acolo mări Culișo, de prepelițe, roze și nu știu ce! Ține tu minte, ce-'ți spune dada: nu-'i pasere oă porcul, floare oă varza și apă ca vinul».

Îndată ce vă voi spune, când are loc moștenirea aceasta veți ști, că ce avem să înțelegem sub cuvântul de moștenire după lege. (Va urma.)

PARTEA ECONOMICĂ.

Stîrpirea buruienilor.

(Urmare și fine.)

Pentru stîrpirea buruienilor se mai recomandă, oă economul nici-odată să nu gunoiască cu gunoiu proaspăt pămîntul acela, în care voiește să sãmene sãmînături spicoase, de oare-ce prin acela numai 'și-le espune creșterei gozurilor. Cu deosebire gunoiul proaspăt trebuie transportat totdeauna pe pămîntul acela, în care voim a cultiva plante de săpă. Alta-'i cu gunoiul bine putrezit, care se poate pune și pe pămînturile, în cari voim a cultiva spicoase, de oare-ce în acela și așa s'au cam putrezit și nimic sãmînțele de buruieni.

Gunoiul proaspăt nu se prea recomandă pe sãmînăturile spicoase și din alt punct de vedere. Să știe anume, oă dacă grăul a fost atacat numai cătuși de cât de tăciune, paiele aceluia încă sînt molipsite de acela și oă așternem paie de acelea pe sub vite, gunoiul acela încă va conține spori (sămînță) de tăciune, cari fiind apoi transportați cu acela pe pămînturile cu sãmînături, vor putea molipsi și pe acestea într'o măsură mai mare sau mai mică, după-cum adică s'au aflat de mult și în paie de grău.

Pentru stîrpirea buruienilor din holde se recomandă mijloace fel și fel. Între acestea cel mai simplu este fără îndoială plivitul aceluia. Dar' plivitul are și o scădere însemnată și anume, cu privilegiul acela, dacă pămîntul e și ceva cam umed, apoi se calcă și nimicește multe fire crude de ale holdelor. O altă scădere a plivitului mai e și aceea, oă în economiile mai mari e împreunat și cu oare care cheltueală mai mare. Afară de plivitul cu mîna se recomandă și grăpatul primăvara, prin care încă se rup și stîrpesc samedenie de buruieni. Dar' și grăpatul are o scădere însemnată și anume, că cu privilegiul acela se mai smulg pe lângă buruieni și multe fire fragede de holde. Unii economiști au mai încercat stîrpirea buruienilor și cu o lăgie din 4—5% de peatră vînetă, dar' aceasta încă s'a dovedit până acum de prea puțin practică.

De mare însemnatate pentru stîrpirea buruienilor sînt fără îndoială și arăturile afunde făcute cu privilegiul ogorului de vară sau de toamnă. Prin acelea se nimicește nu numai trunchiurile și rădăcinile, ci chiar și sãmînțele aceluia astupându-se de tot afund în pămînt, se înecă acolo în lipsa aerului și a luminei, se putrezesc și astfel nu mai poate răsări prin sãmînături.

Nu toate buruienile sînt deopotrivă de stricătore sãmînăturilor. Sînt anumite buruieni, cari nu împedecă așa tare creșterea sãmînăturilor, de oare-ce ele de regulă cresc cam pe sub acelea; sînt însă altele, precum e polomida, ne-

ghina, măzăricea ș. a., cari nu numai că împiedică sămănăturile în creșterea lor regulată, răpindu-le o parte din nutreț, dar' mai împiedică cum e cea dintâiu și pe secerători când seceră prin ghimpii și ascușiți, ear' celelalte două ne gozesc holdele așa de tare, încât nici chiar cu triurele cele mai bune nu se pot curăți cum se cade. Sânt altele apoi, cari crescând într'un număr mai mare printre holde și ierburi devin stricăcioase oarecum chiar și pentru nutrirea oamenilor și a animalelor.

Afară de aceasta buruienile crescute printre sămănături sug o parte însemnată din umezeala acestora, le umbresc une ori așa de tare, încât lumina și aerul nu le pot străbate cum se cade, așa că trebuie să rămână mici și pipericioite. În astfel de sămănături puțin dezvoltate apoi, de sine se înțelege, că tot așa trebuie să se facă și grăunțele lor.

Sânt unele buruieni, cari în ce privește modul de rodire și înfrățire întrec cu mult sămănăturile. Astfel e rapița sălbatică, care pe o singură tufă face la 4000 de grăunțe, din cari apoi se fac alte milioane și miliarde de plante asemenea. De aci ne putem explica ușor, pentru ce se pot înmulți așa de tare buruienile prin sămănături și ce ar urma, dacă economul nu s'ar ocupa mai cu deădăbură și cu stăruință lor.

Este îndeobște cunoscut, că dacă grăunțele s'ajung și pe piață așa pline de gozuri, neguștorii nu le prea cumpără sau și dacă le cumpără, apoi le plătesc cu un preț de batjocură. Chiar și pentru trebuințele casnice grăunțele curate sânt mai de preț, ca cele pline de gozuri, de care-ce din acestea nu poate face omul nici o bucată de mâncare după-cum se cade.

Din cele spuse până aci a putut vedea fiecare econom, în ce mod se pot înmulți buruienile de printre sămănături și prin ce mijloace se pot acelea stărpi. Rămâne acum ca oși interesați să le și aplice la timpul potrivit. Aceasta se o face cu atâta mai virtuos, cu cât am văzut, că grăunțele pline de gozuri n'au preț cum se cade nici la vânzare, nici chiar din ele măcinate nu se pot pregăti bucate destul de bune și nutritive.

Ioan Georgescu.

Cloroza la vii.

În unele vii, mai cu seamă în acele având dela patru ani în sus, ivindu-se cloroza sau gălbinarea, credem folositor pentru cetitorii noștri a arăta felul cum se manifestă cloroza, cauzele care îi pot da naștere, precum și remediile întrebuițate, servindu-ne, în acest scop, de un articol publicat în ultimul număr al »Revistei viticole și horticole« ce apare în București.

Cloroza se manifestează prin îngălbănirea foilor mai de vreme ca de regulă. Lăstarii rămân mici și pipericioși, ear' lemnul nu se coace bine toamna. Din moment ce foile sânt galbene, ele nu funcționează bine și deci nici strugurii nu se pot coace bine toamna. Vișele bolnave de gălbinare, dacă nu se tratează, pot muri după un timp mai lung sau mai scurt.

Cauzele principale cari pot produce cloroza sânt: diferite boale ale rădăcinilor, pământul, nepotrivirea la teren, lipsa de afinitate între altoiu și port-altoiu, și în fine, când lipirea altoiului de port-altoiu sau fiertura este rădăci-noasă.

Dacă cloroza e provocată de vre-o boală a rădăcinilor, cum este puridia (putrezirea rădăcinilor) sau filoxera atunci cloroza nu dispăre decât, când dispăre boala care i-a dat naștere clorozei.

În pământurile joase, tari și umede sau în acele unde subsolul este impermeabil, apa de ploii stagnează împrejurul rădăcinilor, aerul atmosferic nu poate pătrunde bine la rădăcini, ear' acestea nu mai funcționează regulat. Când boala este datorită umezelei și impermeabilității, atunci ea apare la exterior sub formă de pete de forma rotundă, cari se întind cât ține locul băltoș.

Pentru vindecarea radicală a clorozei în acest caz, mijlocul sigur este de a însănătoși pământul. Până la însănătoșire, vișele bolnave se mai pot trata cu sulfat de fer sau calaican, punând vara de timpuriu la fiecare butuc câte 300—350 gr. de calaican. Dacă se observă boala în timpul verii, atunci calaicanul se disolvă în 10—12 litre de apă, se copcește butucul și se toarnă soluțiunea în copcă. Se mai recomandă a se întrebuița calaicanul vara în formă de soluțiune, 1½—2 la sută calaican la 100 litri de apă, stropindu-se foile întocmai ca cu zeama bordelesă. Pe lângă toate acestea, e bine ca lucrările viei să se facă la timp, căci ele grăbesc vegetațiunea.

S'a mai observat la noi, că primăvara în Aprilie și Maiu, se ivește cloroza pe unele vișe izolate și apoi în Iunie dispar. Aceasta se întâmplă mai cu seamă în anii ploioși, cum e anul acesta. În asemenea casuri, boala nu apare cu gravitate și ea dispăre singură.

Cloroza se ivește la vișele altoite, al căror altoiu nu e bine lipit cu port-altoiu. În asemenea casuri, căutându-se vișa la punctul de altoire se observă răul. Boala apare tot pe vișe izolate. Ca remediu, vișele bolnave trebuie înlocuite, însă pentru un an sau doi se pot trata cu calaican ca mai sus.

La vișele americane cazul cel mai des de cloroza se ivește când nu este afinitate între altoiu și port-altoiu sau când port-altoiu nu se potrivește cu pământul în care e plantat.

Mai cu seamă în pământurile văroase, sau acelea, cari au subsolul văros dacă nu s'a ales bine port-altoiu, atunci se bolnăvesc de cloroza și mor. Pentru a înlătura răul, trebuie tratate îndată-ce se ivește boala.

La noi nu avem multe pământuri văroase în cari să se declare cloroza cu furie. Sânt însă în Dealu-Mare pământuri argiloase în cari se găsesc ochiuri sau porțiuni mici de pământ mai alb văros. Este destul a turna peste un asemenea pământ puțin acid sulfuric sau colhidric pentru-ca să se producă o ferbere.

Când se ivește cloroza în asemenea pământuri, atunci se observă că

vișele sânt galbene numai atât cât țin petele văroase. Cel mai bun mijloc și mai sigur este a se scoate vișele bolnave și înlocui cu altele cu port-altoi americani, buni pentru asemenea pământuri cum sânt: Rupestris Montuola, Mouwerde Rupestris Aramon Rupestris nr. 1, Gemay-Couderc, etc.

În contra clorozei se mai întrebuițează cu succes tratamentul lui Rais-siguir, care se face tot cu calaican, însă toamna înainte de a înceta definitiv sucii să circule.

Se poate deasemenea întrebuița calaicanul în formă de praf primăvara îngropat la rădăcina fiecărei vișe, sau tot la rădăcină în formă de soluțiune.

„Agr“.

Folosul salcânilor (acați, pegrini).

Salcâmul e un arbore mai mult de curte și țurină, decât de pădure, însă după-ce se poate întrebuița și în astfel de locuri, unde alți arbori nu pot trăi, e bine, de a-l prăsi de aceea se pot vedea chiar păduri întregi compuse din salcâmi, cum e pe șesul Ungariei, unde e numai năsip mărunt pe care vântul cu cea mai mică suflare îl risipe. Pe astfel de locuri se plantează salcâmi, fiindcă cresc foarte iute și rădăcinile răspândindu-se în năsip în scurt timp îl fac stătător contra vântului. După 7—8 ani pădurea aceea se poate tăia din fața pământului după-cum se cere, și materialul adunat se poate folosi la multe de toate, precum 1, e cel mai minunat lemn de foc dintre toate, pentru-că și verde arde foarte bine și dă multă căldură. 2. Măsarii, rotarii, etc. îl întrebuițează bucuros și dau preț bun pe el. 3. Mai de folos e tuturora, cari se ocupă cu cultivarea viilor, fiindcă cei mai buni pari de viile sânt cei de salcâmi pentru-că se fac ușor și ușor cându se devin cei mai tari și ușori pari ceea-ce e capul lucrului.

Prăsierea lor e foarte ușoară, ori din sămânțe, ori din sade. Ei se pun în locurile unde alți arbori nu reușesc d. e., pe lângă părae, în gropane mai miuțe, ba se pot folosi și în loc de garduri la țarină, cum vedem în multe locuri pe la proprietarii afară la câmp. Îngrădirea cu salcâmi e foarte practică, pentru-că pământul e scutit de stricăciunea vitelor, ear' materialul adunat când curăță gardul la 2—3 ani îl folosește la foc sau îl vinde. Prăsierea din sade e mai ușoară, căci cea din sămânțe, merge mai anevoe și cere și mai multă îngrijire.

Lucru de căpetenie e însă, că pământul să nu fie de tot petros și să aibă soare mult. Dacă îi prăsim din sămânțe le punem într'o covată (troacă) și turnăm peste ele apă feartă, și stă 4—5 minute, apoi de 2 ori atâta apă rece și rămân așa 2—3 ore. Apoi le scoatem din apă și le întindem pe lepedee (ponsoi) la soare să se abicească.

După-ce sau abioit, le sămănăm nu mai decât cam dese, căci se aleg singure. Dacă nu le muiem astfel, numai peste 2 ani răsar și atunci foarte rău.

G. Murășan de Mathieu,
silv. abs.

SFATURI.

Năpârlirea găinilor. Ca toate păsările năpârlesc și ele în timpul verei și de aceea credem necesar a atrage atențiunea crescătorilor de păsări, că în acest timp trebuie să aibă coteț comod și hrana cea mai prielnică, ce ar fi pe timpul năpârlitului, ca să ajute materia trebuitoare pentru formarea penelor nouă.

Lunile August și Septemvrie sînt cele mai slabe pentru cultivătorii de găini. Trebuie ca găinile să aibă totdeauna umbră destulă în curte și să nu le lipsească apa. Să nu credem, că găinile pot crește și prospera fără să fie nevoe și din partea noastră de puțină muncă și osteneală. Femeile în privința asta știu mai multe decât bărbații, pentru-că ele se ocupă mai mult cu asemenea lucruri, dar și găinile le răsplătesc la rîndul lor din belșug cu oule și puii lor.

Negeii de pe fișele vacilor pot fi îndepărtați, dacă-i legăm bine cu o ață tare, căci după cîtva timp cad singuri. Rana ce rămîne trebuie atinsă cu piatra iadului. Unii economi spun, că ungînd negeii după fiecare muls cu unt de lemn, încă au scăpat vacile de ei. Să grijim, ca sîngele, ce iese din rana unui negel, să nu ajungă pe țitele altor vaci, ca să se prăsească și acolo negeii.

Durerile de măsele provenite din răceală se mai îmbălbănesc, dacă punem pe locul cu durerea mici pungulițe cu ovės prăjit ferbinte. Pungulița o schimbăm după trebuință. Mult ajută și băi ferbinți la picioare.

Știri economice, comerc. industr. jurid.

De ale stuparilor. Stuparii din Ungaria, Austria și Germania vor ține în Septemvrie a. c. adunarea generală ambulantă (a 47-a) în Timișoara. La această adunare va participa și Dr. Ioan Dzierzon, părintele stuparilor. În legătură cu această adunare vor avea loc emulațiuni în pregătirea fagurilor artificiali, în estragerea cerei și a mierei. Pentru expoziția ce se va aranja cu această ocaziune este numit un comitet compus din 7 stupari fruntași din Ungaria.

Este în interesul stupăritului nostru, ca și stupari români să participe în număr cât de mare la adunarea din chestiune și cu deosebire să participe cei din părțile Bănătuului.

Cât câștigă Rușii la petrol. Societatea pentru producțiunea petrolului din St.-Petersburg a avut în anul 1901 un câștig brut de 5,542.720 ruble. După scăderea a 1,329.485 ruble pentru amortisări și 380.077 ruble pentru plata dobânzilor obligațiunilor, rămîne un beneficiu de 3,833.158 ruble, din care 2,370.179 ruble sînt destinate pentru dividende. Capitalul în acțiuni al acestei societăți este de 15,000.000 ruble. Anul trecut s'au împărțit 3,890.000 ruble dividende.

Herghelia nouă în România. Dl. Ioan Kälinderu, administratorul domeniului coroanei, a luat inițiativa înfiin-

țării unei mari herghelii de cai pe moșia Segarcea (județul Dolj)

Herghelia va fi pentru cai de muncă, de călărie și trăsură.

Surplusul de cai va fi vîndut particularilor.

În acest scop, d-na a și cumpărat 50 iepe dela expoziția regională de la Cenade, de lângă Arad.

„Agricola“. Din Turda ni se scrie că inteligența română din Turda și preajma ei intenționează să înființeze o *reuniune economică* în felul celei din Hunedoara. Aceasta ar fi foarte de dorit avînd în vedere că Turda și jurul din toată Transilvania este din punct de vedere economic și național unul dintre cele mai potrivite centre. Înființarea unei astfel de asocieri economice în Turda este chiar o necesitate.

Pentru popor. Ni se scrie că mai mulți preoți în înțelegere cu învățătorii din jurul Turzii au luat hotărîrea să înființeze un consorțiu spre a răspîndi în sînul poporului cultivarea pomăritului. Un lucru mai salutar și rentabil pentru poporul nostru ca acesta nici nu se poate. Numai faptă de s'ar face!

Regularea riului Hășdatea. Ni se împărtășește, că statul ar fi decis să trimită un inginer, ca să studieze pe unde curge valea Hășdății și să pregătească apoi un plan pentru regularea acestei văi, care prin esundările ei cauzează locuitorilor pagube enorme. Comunele interesate au decis deja regularea Hășdății și acum atîrnă numai dela guvern ca să se facă odată ceva și pentru binele oamenilor cari mult dau statului și puțin au dela el.

Exploatare de păduri. Ni se împărtășește, că pădurile din jurul Turzii de un timp încoace sînt exploatate de societăți străine și în urma acestei exploatări nu numai prețul lemnului s'a urcat într'un mod necrezut, dar și biștilor Moși cari prin lucrarea lemnului și vinderea lor își câștigau pâinea de toate zilele li s'a luat puținul leșvor de subsistență. Ar fi bine ca Românii cu stare bună și pricepători în ale exploatării pădurilor să se asocieze ca să cumpere înșiși lemnele de pădure prin ce și-ar realiza înșiși câștiguri frumoase și ar folosi mult și locuitorilor români.

Curs de pomărit se va ține la institutul de grădinărit din Budapesta din 15-30 Aug. pentru bărbați și din 15-30 Septemvrie pentru femei. La cursul acesta se va învăța îndeosebi valorizarea poamelor. Cercetarea lui e gratuită. Cei-ce vor să participe să se adreseze la direcțiunea institutului.

Vînzare de lemne. În 30 l. c. se vor vinde prin licitație publică la primăria comunală din Boița (l. Sibiiu) 433.415 m. cub. lemne de brad și 45.616 metri cub. lemne de fag din pădurile „Tomotic“, „Gireu“ și „Farcașiu“ pelângă oferte închise. Prețul strigării e de 307.000 cor., cauțiunea 30.700 cor.

Semințerii de arbori. Ministrul român de domenii construiește actualmente la Tărcău din județul Neamț mai multe instalațiuni pentru uscarea semințelor de arbori, cari până acum erau cumpărate din străinătate și se întempla, ca cea mai mare parte din ele să nu germineze.

Ministrul a luat măsuri ca instalațiile să fie terminate înainte de luna Septemvrie, pentru-ca astfel să poată funcționa la toamnă, când este vorba să se pregătească semințele necesare plantațiilor.

Esportul și importul României. Ministrul de finanțe a întocmit un interesant studiu cu privire la comerțul exterior al României în 1901.

Din resumatul general al cantităților importante și esportate reese că România a importat în 1901: 484.368 tone de valoare de 292.435.760 lei și a esportat 2.984.859 de tone în valoare de 353.830.877 lei.

Luând ca bază cantitatea și valoarea importului, rezultă că România, în decursul ultimilor 10 ani, a importat în 1901 mai puțin decît în ori-care alt an, cu excepțiune de anul 1900, când importul a fost numai de 412.105 tone, în valoare de 216.985.878 lei, și a esportat mai mult decît în ori-care alt an, excepțînd pe anul 1893 când esportul a fost de 2.895.490 tone, în valoare de 370.651.787 lei.

Recolta în Rusia pare a fi anul acesta satisfăcătoare, cu tot timpul rău ce a bîntuit în Maiu și Iunie.

FELURIMI.

Din statistica Rusiei. După descripția din 1897 Rusia are 123 milioane 186.627 locuitori. După religie sînt

Gr.-or.	89 mil. 606.100 = 69 91%
Catolici	11 „ 420.227 = 8 91 „
Mohamed.	13 „ 889.421 = 10 83 „
Protest.	6 „ 213.237 = 4 85 „
Jidani	5 „ 189.401 = 4 05 „
Alte confesiuni străine	1 „ 224.032 = 0 96 „
Păgâni	645.503 = 0 50 „

Greco-orientali sînt Rușii, Românii, Gruzinii și câteva seminții tatare, catolici Polonii și Litvanii, mohamedani mai ales locuitorii din Transcaucazia, protestanți Germanii și Finlandezii.

Crematoriul din Geneva În crematoriul (cuptorul) cel nou a fost ars nu de mult cadavrul lui Iacob Silvestre. Crematoriul are o sală mare, sub care se află cuptorul, în care s'a pus sicriul. Cuptorul acesta era încălzit până la 1400 grade. În 2 oasuri sicriul și cadavrul a fost ars de tot, fără să răspîndească vre'un miros. Crematorii de acestea se află și în alte orașe mai mari din Europa. Oamenii au ajuns la ideea arderii cadavrelor, obișnuită de altminteri și la vechii Romani, din cauza strîmțării locului pentru cimiterii.

CRONICĂ.

Punerea petrii fundamentale la biserica catedrală din Sibiu se va face la 5/18 August c., în ziua nașterii Monarchului nostru. S'au ales ziua aceasta, pentru-că Împăratul încă a dăruit 1000 galbini pentru zidirea catedralei.

Actul punerii petrii fundamentale va fi săvârșit cu solemnitate cuvenită, de însuși I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan, premergându-i întâiu oficierea unei liturgii solemne în biserica din suburbiul Josetin, de unde întregul public va binevoi a veni la locul, pe care se ridică noul Sion, pentru a asista la frumosul act al punerii fundamentale.

Solemnitatea se va incepe la orele 9 a. m.

Intru mărirea lui Dumnezeu. Bunii poporeni Vasile Gligor al lui Todor și soția sa Maria născ. Balea, au procurat pentru biserica din Bistra, cu preț de 100 cor., „Cartea de Aur”, ear' Ioan Dragea al lui Petru un „Liturgier” în preț de 40 cor.

— Pentru edificarea noii biserici gr.-cat. din Coșocna, care cu ajutorul Domnului prin Septembrie va fi deplin terminată și destinată cultului divin, pe lângă frații Nemeșești, cari au dăruit 2000 cor. au mai oferit pentru biserică și înfrumusețarea ei internă următorii locuitori și proprietari din Coșocna și jur: Ilie Popovici, curator-primar 500 cor.; Ioan Török, cantor gr.-cat. 320 cor.; Ioan Hațegan, protopop 280 cor.; George Apahidean (gr.-or.) 36 cor.; Vasile Boșanu și soția sa Ghervasia (gr.-or.) 100 cor.; Vasile Chifor, sergent în Cluj 80 cor.; Vasiliu Suciu a Flori (gr.-or.) 10 cor.; Pop Ravecal a Liki (gr.-or.) 10 cor.; Petru Todea (gr.-or.) 10 cor.; Biserica gr.-cat. din Dezmir 10 cor.; parochul Aurel Poruț din Dezmir 20 cor.; Ana Poruț n. Nestor, preoteasă 20 cor.; poporul gr.-cat. din Dezmir 6 cor. Suma 1502 cor., cari toți s'au încesat și s'au și spesat până acum în cele de lipsă la această biserică.

Di Vasile Cirebea, inv. în Segagea, și Dan Boboia, gornic în Beliova, au dăruit odoarele neprimite pentru biserica din Poșaga-de-sus pe seama bisericii din Lupșea-Valea-Șesii, pentru care faptă creștinească credincioșii ie aduc mulțumită ferbinte.

Atentat la viața unui veterinar. Joi seara făptuitori necunoscuți au pușcat pe furie asupra veterinarului din cercul Teregova (com. Caraș Severin). Veterinarul fusese în acea zi în comuna Corneareva, unde luase dispozițiunile de lipsă contra boalei de gură și de unghii, ce grasează printre vitele de acolo. Pe la 6 ore plecând spre casă, pe când trecea prin pădurea comunei Rusca, cineva a pușcat asupra lui. Pușca fiind umplută cu bucați de plumb, a avut un efect îngrozitor. Veterinarul a primit o mulțime de răni; în picior, la cap, la gât, la braț și la piept. Fiecare bucată de plumb a lăsat rane adânci în corpul nefericitului veterinar. Ranele dela picior și dela gât sânt foarte grave și-i primejduese viața. Veterinarul se află în cea mai deșperată stare, abia mai poate răsufla și în continuu își perde conștiința. S'au trimis o mulțime de gendarmi pentru a prinde pe atentatori. Vineri medicul cercual Dr. Valeriu Olariu a dispus transportarea veterinarului în spitalul din Timișoara. Causa atentatului se crede a fi aceea, că veterinarul pentru

stîrpirea epidemiei, a vaccinat toate vitele de acolo și a luat și alte măsuri preventive, ceea-ce a produs mare iritațiune în locuitorii comunei.

Petreceri. Senatul școlar gr.-cat. din Feneșul-năsezo aranjează cu ocaziunea sfințirii noului edificiu școlar de acolo la 28 Aug. n. a. c. o petrecere. La 2 ore p. m. adunare de învățători, la 4 ore sfințirea edificiului școlar, ear' la 7 ore seara petrecere. Venitul curat se va folosi pentru procurarea recuzitelor școlastice.

— Inteligența română, din Tūr va aranja la 28 August c. o petrecere de vară din incidentul adunării generale a despărțământului XI. (Blaj) al „Asociațiunii”. Venitul curat este destinat pentru școala română gr.-cat.

Averea lui Rotschild. Averea totală a familiei Rotschild face 10 miliarde, adese 10000 de milioane. Din acestea, Rotschild din Paris posedă 1000 milioane coroane. La 1875 averea Rotschildilor nu era decât pe jumătate. În 19 ani capitalul s'a îndoit. S'a făcut socoteala, că la 1965, cu procente și procente procentelor, această avere se va urca la 300 miliarde coroane. Din procente capitalului familiei Rotschild ar pute trăi cinstit 37 milioane de oameni, adese toată populațiunea Franței. La 1800 bunicul Rotschildilor nu avea o para chioară.

O glumă proastă. Un țeran mergea în carul încărcat cu fân către Irz (Croatia) Un ticălos a aruncat în fân un lemnus aprins. Căii s'au spăriat și au alergat cu carul aprins în sat, unde s'au aprins mai multe șopuri. Bietul țeran a murit din cauza arsurilor.

Incoronarea din Londra. Ziua de 9 August n. a fost pentru poporul englez zi de sărbătoare națională. Căci în această zi a avut loc încoronarea regelui Eduard VII. Des de dimineață 65 de pușcături de tun au vestit începerea zilei solemne. Din incidentul încoronării 75.000 de soldați din toate branșele au fost concentrați în Londra. Deja la 5 ore dimineața s'a întrerupt comunicația de trăsuri pe străzile Londrei. Strazele s'au umplut cu mii și mii de oameni, cari așteptau sosirea regelui. La 11 ore regele, regina, familia domnitore și principii străini au plecat din palatul Buckingham la biserica din Westminster, unde s'a făcut ceremonia religioasă a încoronării prin primatele Canterbury. După terminarea încoronării prințul de Wales, preoțimea înaltă și nobilimea au depus înaintea regelui jurământul de credință. Incoronarea a durat 3 ore. După încoronare familia regală s'a reîntors la palat. Mulțimea a isbucnit în urale puternice la adresa regelui și reginei. Bucuria poporului a fost indescriptibilă. Incoronarea n'a fost turburată de nici un incident. Ordinea a fost esemplară. Seara orașul a fost iluminat în mod splendid și multe mii de oameni au parcurs străzile ca să vadă orașul cel frumos împodobit și feric iluminat. La încoronare a luat parte și Kitchener.

Preacuviosul părinte Pavel Boldea, ces. și reg. preot militar în Viena, și-a arătat din nou dragostea și interesul ce-l poartă clasei noastre de mijloc. Preacuviosia Sa dăruiește adese „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, din privilegiul decorării sale cu ordul „Sfântul Sava” 5 coroane fondului de 20 bani, creat în scopul acuirării unei case cu hală de vânzare și 10 coroane fondului „Masa învățăcelilor meseriașilor români”.

Când înnebunesc domni. În Nagymaros s'a certat funcționarul Weiss cu ficiorul căpitanului orășeneș din Budapesta, Adalbert Berczy. Acesta l'a provocat pe cel dintăiu la duel. Jidovul n'a vrut să se bată. S'au întălnit pe stradă și Berczy l'a tras lui Weiss câteva palme, chiar când treceau secundanții acestuia pe acolo. Secundanții s'au apucat de Berczy, într'aceea s'au adunat și alți domni (?) și doamne (?) și s'a încins o părăusală, ca la gura corului. Când se băteau mai cu drag, trec pe acolo vre o 50 de calfe de zidari, acestia încep să bombardeze pe lășții domnești cu petri. Noroc, c'au venit gendarmii, cari l'au despărțit cu chiu cu vai. 40 de persoane s'unt greu rănite, multe femei și copii mai ușor.

Numire. Tinărul Victor Iosif, fiul fostului director al liceului din Brașov, absolvind cu succes cursurile academei de marină din Fiume, a fost înaintat la gradul de sub-locotenent în marina militară română la vacanța ce se află la divizia de Dunăre.

Furtună. La 23 Iulie a. c. în revărsatul zorilor s'a deslănțuit asupra văii Bistra, situată dela Hațeg înspre Caransebeș peste „Poarta de fer”, o furtună cu grindină dintre cele mai îngrozitoare. Norocul, că toată producțiunea țintului n'a fost compromisă și nimicită, e de a se atribui împrejurării, că furtuna, pe când era mai în putere, s'a abătut în regunea muntoasă, unde în muntele „Zănoaga” a trăsmit în turma de 160 șterpe a câtorva economi de ai noștri din com. Voislova, din cari au rămas moarte 116.

O nebulie. O țerancă bătrână anume Elisaveta Dermanove din Copuștin (Rusia) avu ciudata idee de a se îngropa de viu. Ea se cobori într'un vechiu mormânt al familiei și stătu acolo între cadavre fără apă și fără mâncare timp de 14 zile. Fū găsită de păzitorul cimiterului, care trăind pe lângă acel mormânt, auzi niște gemete ce veneau de sub pământ. Inspăimântat, împreună cu alți oameni, se cobori în mormânt. Aci găsiră pe nenorocita femeie prefăcută schelet, incapabilă de a pronunța un cuvânt. Scoasă la lumina zilei, ea mai trăi numai câteva ore.

Nr. 15 din „Foia școlastică”, Blaj, are următorul cuprins: Episcopul Mihail Pavel. — I. Frid. Herbert, Schițare de prelegeri pedagogice. — Cântările în școala populară. — Congresul corpului didactic din București. — Istoricul școlii civile gr.-cat. de fete din Beiuș pe anul 1901/2. — Corespondență, — Concurse.

Dela tribunalul din Sibiu. Tatăl băiatului care a împușcat din negrije pe un alt băiat dela sticlăria din Avrig a fost pedepsit cu 15 zile închisoare.

Dragoste maghiaro-croato. La scaldela din Lipic în Croatia s'a făcut o petrecere, la care au participat și oșpeți maghiari. Când l'au văzut Croații pe acestia cu steagul maghiar au început să strige „Afară cu Maghiarii! Trăiască Iellasich! „Peară Kossuth” și au năvălit asupra celui cu steagul, l'au lăst din mână, l'au făcut bucați și la urmă l'au ars. E minune, de câtă dragoste se bucură Maghiarii pretutindeni.

Foc mare. În Iezvin a fost săptămăna trecută un foc mare, care a nimicit nouă case, șase nemestii și o mulțime de clăi de bucate și nutreț. Edificiile au fost asigurate, dar bucatele nu, așa că paguba neasigurată e de 20.000 cor. Tăciunaru a fost prins în persoana lui I. Kotyész, care a mai fost pedepsit pentru-că a pus foc.

Alegere de protopop. Alegerea de protopop pentru tractul Iliei este de fiptă pe ziua de 16/29 August a. c. dimineața la orele 10. Alegerea se va face în biserică din Ilia. Comisar consistorial pentru săvârșirea actului de alegere este numit Rev. domn asesor consistorial *Mateiu Voileanu*.

Cassieria cercuală a bolnavilor. Se aduce la cunoștința acelor membri ai cassieriei, cari locuiesc în cercul respectiv, că medicul cassieriei, dl Dr. Emerio *Iancsik* va absenta din Sibiu în timpul dela 10 până incl. 31 a. l. c. și va fi înlocuit prin dl Cr. *Elie Beu*.

— Prin aceasta se aduce la cunoștință, că în urma decretului înaltului min. de agr. reg. ung. nr. 62110 membrii cassieriei cercuale a bolnavilor se vor bucura de favorul reducerii prețurilor la băile sărate din Oena-Sibiului cu 50%.

În biroul cassieriei (str. Faurilor nr. 15) membrii își pot cumpăra cu prețul de jumătate bilete, și anume:

1 bilet pentru lacul cel verde sau cel roșu à 20 bani. 1 bilet pentru lacul Tököly à 30 bani.

La cumpărarea biletelor trebuie să se legitimeze fiecare prin cartea de membru.

Din România. Vineri dimineața (8 August n.) au sosit la Galați delegații studenților italieni din »Corda Fratres«. La Galați studenții italieni au fost primiți de președintele »Unirii studențești«. Ei au vizitat Brăila, Lacul-Sărat, București, Câmpina, Bușteni, Sinaia, etc. La Bușteni studenții italieni au fost primiți în audiență de ministrul instrucțiunii publice.

Marele scriitor Tolstoi a convocat pe membrii familiei sale și, în urma unei confătuiri ce a avut cu dinșii, a lăsat ca ultimă a lui dorință, după-ce va muri, să fie înbălsămat și transportat la București, pentru a fi înmormântat aci. E chiar vorba să se mute în România.

Această ultimă hotărâre luată de Tolstoi a produs mare senzație în toată Rusia.

Pomi înfloriți a doua-ora. În jurul Clujului sânt foarte mulți acți înfloriți, ba chiar și mari să vedă în coala, cari au început a înflori a 2 oră. Acestea ar fi semne pentru o toamnă lungă și bună.

Mort de dorul patriei. Înainte cu mulți ani a plecat croitorul Mateiu Lenaz (Italian) din Castua lângă Fiume în America, ca să-și cerce norocul acolo. Mult a trebuit să muncească, până-ce și-a putut aduna vre-o două parale. În timpul din urmă l-a apucat însă un dor de patrie așa de mare, încât a plecat înspre casă. Când era pe mare, era tot posomorit, căci i-se părea, că vaporul merge prea încet. Desperat, că nu s'ajunge mai curând, a sărit peste bord în mare și s'a înecat.

Administrație la noi. La direcțiunile financiare din Bacău, Băneasa, Beregzász, Dobrișin și Zombor-Sobadca s'a făcut pe neașteptate o controlă, care a descoperit multe mișeli. Licențele de cămărită se dau pe parale, oamenii bogăți, cari nu-și plătesc dările fiind că erau prietini de biserici cu funcționarii, erau șterși din cărțile de dare ca fiind necunoscuți, alții încasau dările pentru ei. Au urmat și pedepse: alungare din post, mutare într'alt loc etc., dar acestea sânt pedepse prea mici, dacă ne gândim cu oată cruzime i se vinde săracului averea pentru restanțe de câțiva florini, oată de aspru e pedepsit un nenorocit de flămând, care fură a găină etc.

Hymen. Dl *Augustin Foltușiu*, sodal faur și domnișoara *Elena Mohan*, fidațați.

Alegere de notar în Veștem. Din Veștem ni-se scrie, că la alegerea de notar, ce s'a săvârșit acolo în 6 Aug. c. dintre 7 concurenți a fost ales cu aclamațiune dl *Aurel Moga*.

Necrolog. *Nicolae Aleman*, jude reg. cercual în pensiuie, a încetat din viață Mercuri în vârstă de 62 ani. În mormântarea i-s'a făcut Vineri.

Rachiul. Din Cristior (comitatul Hunedoare) ni-se scrie un domn, străin de neam, care pare însă a avè durere pentru nenorocirile din popor, următoarele: Duminecă s'a împușcat la noi un flăcăuș de 16 ani, Ioan Grama. Moartea însă nu i-a pricinuit-o glonțul de pușcă, ci rachiul. Duminecă dimineața, când omul cu frica lui Dumnezeu caută casa cea sfârșită, el s'a dus în templul diavolului, la cârcimă, unde a beut până la amezi rachiul. Beat s'a tăvălit oătră casă, unde părinții l-au muștrat pentru fapta lui. În turbureala pricinuită de rachiul a luat pușca tatălui său și i-a tras un glonț în cap. Medicul minelor, dl Dr. Tökök, a fost chemat îndată, dar ori-ce ajutor a fost zadarnic, căci glonțul îi sfirmase capul. — Să nu fie oare cu puțință a se oprî murdara vânzare a rachiului uicișag cel puțin Duminecă și în sărbători înainte de amezi, ca să nu se necinstească cel puțin în timpul acesta rugăciunile, ce le îndreaptă credincioșii oătră cer? E timpul suprem, ca să intervină statul, comitatul ori chiar comuna, votând un statut, care să mai înfrêne acest blăstăm, care apasă asupra poporului nepriceput. T.

Vifor mare în Ghiula. Un orcan s'a deslănțuit asupra orașului Ghiula. Înaintea bisericii românești a trăsniț un cal, Fulgerul a mai ajuns și un grejd. Arbori groși au fost scoși cu rădăcini cu tot din pământ, casele au fost descoperite.

Lupta națională în America. Maghiarii din Cleveland s'au hotărît să ridice lui Kossuth un monument. Cei din Budapesta le-au făcut monumentul și li-l-au trimis acolo. Când au auzit Slovaci de acolo — sânt aproape 20000 — că celui mai mare dușman al lor are să i-se facă o statuș, au ales o deputațiune mare și în frunte cu trei preoți slovaci s'au dus la primarul orașului, unde au protestat și au cerut să nu se permită lucrul acesta. După-cum scrie foaia națională slovacă »Narodni Novini«, consiliul comunal al orașului a respins cu 14 contra 4 voturi cererea Maghiarilor.

În Cleveland sânt și Români, căroro le-a făcut Kossuth cel puțin tot atâta rău, ca și nouă. Ei nu s'au mișcat? Ce faci Pavele?

Lucru de laudă. Președintele reuniunii meseriașilor din Sibiu, dl Victor Tordășianu, ne dă continuu privilegiu de a povesti fapte de laudă, pe cari le pornește dînsul.

Cu bucurie salutăm de astă-dată frumoasa pornire ce s'a început în sînul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« de a îndemna pe membrii reuniunii să cruce cât pot! S'a înființat anume la acea reuniune o așa numită »Casetă de crutare«, în care să îndeamnă fiecare membru a-și depune prisosul venitelor sale și banii vîrsați de membri se depun la »Albina« spre păstrare și creștere. Aflăm, că buna instituție înaintează frumos și trezește tot mai mult în membri prețiosul simțământ al cruțării.

De lângă Turda ni-se scrie: Măzilele trecute Ioan Marea, loc. în comuna Șutu, a vîndut niște loc lui Vasile Nchita din Petridul-de-sus. După-ce s'au tirguit s'au dus la notarul public Nemeș Antal din Turda, ca să le facă contract de intabulare; s'au tirguit pentru 10 cor. După-ce a scris originalul — a zis oătră cumpărător să aducă timbru de 1 cor. și să i plătească lucrul, ceea-ce s'a și făcut. S'au dus cu contractul ca să-l bage la cartea funduară, aci însă li-s'a spus, că nu-i bine și nu e gata. S'au dus îndărăpt la notarul public să îl facă cum să se intabuleze, dar a mai cerut încă 7 cor. 20 bani, și așa apoi i-a gătat contractul, dar după aceea au mai cerut 12 cor. de intabulare așa că l-au costat pe om 29 cor. 70 bani și nici așa n'a fost făcut bine, căci, earăși l-au îndrumat pe bietul om cu el și apoi abia a vrut să îl coregă notarul public.

În Câmpeni încă este un notar public cu numele Magyar Bertalan, care e frate de cruce cu Nemeș. Și acesta când cu pertractările de ereditate înfrică pe beții oameni, injură, să-i plătească atunci competența, și mulți plătesc atunci de frică și încă de 2—3 ori mai de cum îl licuidează judecătoria. Aceste eu subscrisul le-am văzut cu ochii. V.

Calfe de cojocari, cari caută de lucru, să se adreseze la dl George Pop, măeziru cojocar, Kapolnok-Monostor, Piață, nr. 17.

Foodal și copiii. Trei nenorociri a pricinuit focul din cauza negrijii părinților. Pe hotarul orașului *Chichindamare* lucra muncitorul Vasa Mangul cu soția lui. Pe copilașul lui de 5 luni îl pusese între niște snopi, unde își aveau și merindea. Nu trece mult, și snopii erau aprinși. Până să alerge părinții acolo, copilașul arse. Focul pare a se fi iscat dintr'un chibrit, care s'a aprins de căldura soarelui. — În *Carlova* lucra Ilie Zozin cu familia la câmp. Într'un capăt al locului făcuse loc, ca să facă mîncarea. El își trimise o fată de 10 ani, ca să grijească de oală. Fata s'a apropiat prea tare de foc, hăinuța i-s'a aprins și până să ajungă părinții acolo, era leșinată. Dusa la spital, a murit în curînd. — În *Letanfalva* s'au jucat mai mulți copii cu oătrănițe în grajd. Unul aruncă un lemnuș aprins și pân' ce-ai bate 'n pâlmi grajdul era în flăcări. Au ars și două case vecine. Un copil și toate vitele cari erau în grajd au ars.

Otrăvit cu o țigare. Un servitor a fost trimis la o bancă din Varșovia cu 30000 ruble. Pe drum îl întîlni un domn, care-l întrebă de o stradă. Drept mulțumită îl dăruie cu o țigară. Servitorul trase câteva fumuri și căzî mort la pământ. Străinul îi luă traiseta cu banii și dispărî. La cercetare s'a dovedit, că țigara a fost înveninată.

Bătăie între lucrători. Pe o pustă lângă Denta s'a iscat o ceartă între lucrătorii români și germani. Cei dintăiu au scos revolvere și au rănit șapte persoane.

Ceartă în familie. Duminecă au fost bătui locuitorul din Rășinari, Iacob Ilie, și mama la a doua nevastă a lui de cei 3 frați ai primei lui neveste. Atentatorii i-au rupt cu un fer coastele, ear' la soacră-s'a i-au spart capul și i-au rupt o mână. 2 dintre bătăuși sânt prinși, al treilea a fugit la munte.

Invățat român. Dr. I. Grințescu a fost numit docent pentru botanică la facultatea filosofică din Geneva (Șviteră).

Incercare de omor. In Sighișoara a fost aflat locuitorul Ioan Herțean leșinat și plin de sânge în casa lui. Cineva îi crepase capul cu toporul și-i mai tăiasse și trei degete. Dus la spital, n'a putut spune până acum, cine e ucigașul.

O jertfă a turbării. In Denta (Ungaria nordică) a murit un copil de turbare. El a fost mușcat la buza numai înainte cu 8 zile de un câine, părinților li s'a părut însă lucrul neînsemnat, fiind mușcătura numai o zgărietură. In curând însă a izbucnit turbarea așa de grozav, încât a trebuit să lege de pat pe bietul copil După un chin infricoșat de 24 ore a murit;

Un țeran cuminte. Un țeran se duse la un avocat, căruia îi povesti cauza, pentru care ar trebui să pornească un proces, și ceru să-i spună, dacă va câștiga procesul. După puțină gândire îi zise avocatul: »Dacă e adevărat ce-mi spui, vei câștiga. Țeranul răspunse: »De bună seamă, că nu voi începe procesul, pentru-că eu 'ți-am povestit cum stă lucrul contrarului meu. Zise, plăti taxa obișnuită pentru consultare și se duse acasă. — De ar face toți așa.

Cuvântare ocazională la demolarea bisericii din Sibiu cetate. A apărut și în broșuri frumoase cuvântarea ce a ținut-o. Rev. d. Dr. Miron E. Cristea, arhidiacon, cu ocazia demolării vechii catedrale.

Tot de același autor a apărut și o altă broșură cu titlul »Cuvântare contra beției«.

Aceste două cuvântări merită a fi citite de ori-cine și mai ales cea din urmă este o lectură folositoare pentru popor.

Condițiile de primire în școlile de cadeți ces. și reg. se află în broșură separată și se poate procura numai dela »Tipografia«, societate pe acțiuni în Sibiu, pe lângă prețul de 30 bani. Recomandăm părinților, ca și mai înainte, îmbrățișarea pentru copiii lor a carierei militare. Fiind aproape ultimul termen de petiționare pentru primirea în școlile militare, 15 August n., să grăbească a-și procura broșura, care dă toate detaliile necesare, având și formularul de petiție.

Concursuri bis.-școl.

Archidieceza gr.-or. Sibiu. Posturi inv. Rogoz, Peteritea, ppresb. Solnocului; Arhita, Crihalma, Roadăș, ppresb. Cohalmului; Deva, ppresb. Devei; Boian, Bobohalma, Cetatea-de-baltă, Crăciunel, Heria, Lepindsa, Sân-Benedic, Șoimul-român, Șilea-maghiară, Suplac, ppresb. Târnavsei; Vêrd, Chirpăr, Prostea, ppresb. Agnitei; Cinadie, Gârbova, Tău, ppresb. Mercurei; Bacea, Certejul-de-jos, Gialacuta, Ilia, Târnavă, ppresb. Iliei; Berința, Cărbunariu, Făurești, Fênațe, ppresb. Cetății-de-baltă; Murș-Sântiacob, ppresb. Turzii; Feldioara, Târlungeni, ppresb. Brașovului; Gârda-de-jos, Lăpuș, Lăzêști, Neagra-de-jos, Poiana, Ponorei, Șohodol, Peleş, Vidra-de-mijloc (2), ppresb. Câmpenilor; Ferihaz, Hendorf, Zoltan, Criș, Meșendorf, ppresb. Sighișoarei.

Tablouri românești.

La administrația »Tribunei« se află de vânzare următoarele tablouri, cari fac podoaba ori-cărei case românești:

Portretul Metropolitului Andreiu baron de Șaguna . . .	cor. —40
Portretul Metropolitului Sterca Șuluțiu	» —40
Portretul profesorului Gregoriu Silași	» —30
Prefectul Avram Ianou în fruntea oștirii	» —40
Portretul Il. Sale dlui Dr. D. Radu, episcopul Lugojului . . .	» —30
Catedrala din Blaj	» —60

Știri din piață.

Sibiu. Grâu, hl. 10.80—11.60, seară 6.80—7.60, orz 6.60—7.20, ovăș 4.80—5.20, cucuruz 8.40—9.60 cor. 10 ouă 44—50 bani.

Piața banilor din Sibiu. Galbînul 11.20; 20 lei (hârtie) 18.94; 20 lei (argint) 18.80; lira turcească 21.40; lira engleză 23.80; 20 marce 23.34; napoleonul 19.04, rubla (hârtie) 2.52, rubla (arg.) 2.44 cor.

Bursa din Budapesta. Grâul, 50 ch/qr. bănațenesc 6.95—7.30; seară (nouă) 5.85—6.20; orz 5.15—5.25; ovăș 5.50—5.90 buc. 4.90—5; cincantîn —.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Dlul Leacha Dumitru. In numărul viitor publicăm scrisoarea d-tale.

Dlul George Radu, com. Feldioara. In curând își vom scrie o epistolă, în care vei primi lamuririle de lipsă.

Dlul Alex Găinar. O parte s'au publicat, pe rînd și celelalte. Mai trimite.

Dlul I. Popa. Inv. 1. Spălături cu zamă de tăbao tare. 2. Aci trebuie consultat un medic, căci trebuie știută cauza.

Ab, 3140. Cei-ce au 4 cl. gimn. și preparandie de 4 ani pot intra ca voluntari. Condițiile sînt întocmai ca la ceilalți și se pot afla în cartea »Wehrvorschriften«, care se află la fiecare primărie.

Dlul Romul Alba și Aurel Popoviciu, Visca. Numai Duminecele și sêrbătorile scrise cu roșu trebuie ținute — Comasația se poate face ori-unde. Nu e vorba de împăduriri?

Dlul Ioan Cornea, Suliget. Gușa, dacă e crescută, nu are leac. La început se poate opri creșterea ei, dar' trebuie întrebă un medic.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni Iosif Marshall.

Nr. 910/1902.

65 1—3

Publicațiune.

Comuna Sibiel dă în arîndă pe cale de licitațiune publică în 7 Septembrie a. c. d. a. la 2 ore, casa comunală ce servește de cărcimă, pe un period de 3 ani începînd din 1 Ianuarie 1903.

Edificiul care e așezat în centrul comunei constă din 3 odăi 1 bucătărie, și 1 încăpere pentru prăvălie, — precum și o cuglărie apartinătoare de el.

Condițiunile de licitațiune în orele ofici-oase se pot privi în cancelaria comunală.

Sibiel, în 6 August 1902.

Primăria comunală.

Franzbranntwein-ul
lui
BRÁZAY,
cel mai răspîdit
și mai neescopționabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui
Coloman Brázay,
Budapesta, IV., Muzeeum-kört nr. 23.
2 52—62

Franzbranntwein-ul e un mijloc de neprețuit pentru indivizi de constituție slabă precum și pentru cei înaintați în etate, ajutându-le iute la întărirea corpului.

Feriți-vă de imitațiuni.
Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Doi mari Metropoliți ai Românilor Andreiu bar. de Șaguna

și
Alexandru Sterca Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sînt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

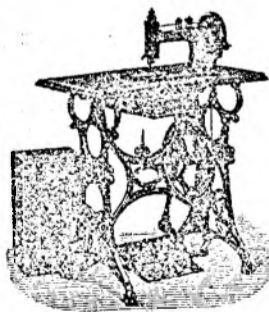
Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia“,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sînt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

Plecarea și sosirea trenurilor la Sibiu.

Trenurile pleacă dela Sibiu:

Dimineața:

La 4 ore 33 min. la Tâlmaci—Făgăraș, tren mixt.

La 5 ore 30 min. Șelimber—Cisnădia, tren mixt.

La 7 ore 41 min. Copșa — direcția Budapesta și Predeal, tren mixt.

La 7 ore 44 min. Sebeș—Vinț, Arad, Budapesta (Alba-Iulia, Hunedoara, Petroșeni) tren de persoane.

După prânz:

La 1 oră 14 minute Tâlmaci—Turnu-Roșu—Căneni—București, tren de persoane

La 1 oră 5 min. Copșa (comunică numai Marția și Vineria)

La 2 ore Tâlmaci—Turnu-Roșu—Făgăraș, tren mixt.

La 2 ore 5 minute Sebeș—Vinț—Deva (Hunedoara, Petroșeni).

La 2 ore 15 minute Șelimber—Cisnădia, tren mixt.

La 3 ore Ocna (scalde, tren de plăcere).

La 4 ore 40 min. Copșa—Cluj—Budapesta, tren de persoane.

La 5 ore 5 min. Sebeș—Vinț—Arad—Budapesta (Alba-Iulia, Petroșeni), tren mixt.

La 8 ore 25 min. (seara) Șelimber—Cisnădia, tren mixt.

La 10 ore 30 min. Copșa—Cluj—Budapesta, Brașov—Predeal, tren de persoane.

Trenurile sosesc la Sibiu:

Dimineața:

La 4 ore 12 min. dela Budapesta—Cluj, Predeal, Brașov, (Copșa), tren de pers.

La 6 ore 55 min. dela Budapesta, Arad, Vinț, Sebeș (Hunedoara, Petroșeni) tren mixt.

La 7 ore 04 min. dela Copșa (numai Marția și Vineria).

La 7 ore 10 min. dela Cisnădie—Șelimber; tren mixt.

La 7 ore 33 min. dela Făgăraș—Turnu-roșu, Tâlmaci, tren mixt.

După prânz:

La 12 ore 40 min. dela Deva, Vinț, Sebeș, (Alba-Iulia, Hunedoara, Petroșeni), tren mixt.

La 1 oră 04 min. dela Budapesta—Cluj; Predeal—Brașov (Copșa); tren de persoane.

La 3 ore 37 min. dela București, Căneni, Turnu-Roșu, Tâlmaci; tren de persoane.

La 3 ore 55 m. dela Cisnădia—Șelimber; tren mixt.

La 7 ore 34 min. (seara) dela Ocna (scalde), tren de plăcere.

La 8 ore 05 min. dela Budapesta, Arad, Vinț, Sebeș (Alba-Iulia, Hunedoara), tren mixt.

La 8 ore 57 m. dela Făgăraș—Tâlmaci; tren mixt.

La 9 ore 15 min. dela Budapesta, Cluj, Predeal—Brașov (Copșa), tren mixt.

La 9 ore 48 min. dela Turnu-Roșu, direct dela graniță (din 15 Maiu în fiecare Duminecă și sâmbătoare); tren de plăcere.

La 10 ore 09 m. dela Cisnădie—Șelimber.

Atelier de lăcătușerie în Sibiu.

Subsemnatul aduc la cunoștința onoratului P. T. public, cum că după o praxă de mai mulți ani în cele mai renumite ateliere din monarchie și străinătate, ca al dlui Valerian Gillar, lăcătușul de artă și construcție al curții ces. și reg. din Viena etc. etc., mi-am deschis un

atelier de lăcătușerie de artă și construcție

în Sibiu, Rosenanger nr. 9 (Tîrgul brânzei)

unde efectuesc tot felul de lucrări aparținătoare acestei branșe, precum:

**Porți de fer, balcoane, terase,
galerii, grilajuri de scări și morminte, marchise,
antreuri, luminătoare,
case pentru flori (florări) etc. etc.**

în ori-ce stil și după cele mai noue modele. — Afară de aceea am totdeauna în depositul meu cele mai practice și mai bune

sobe de bucătărie

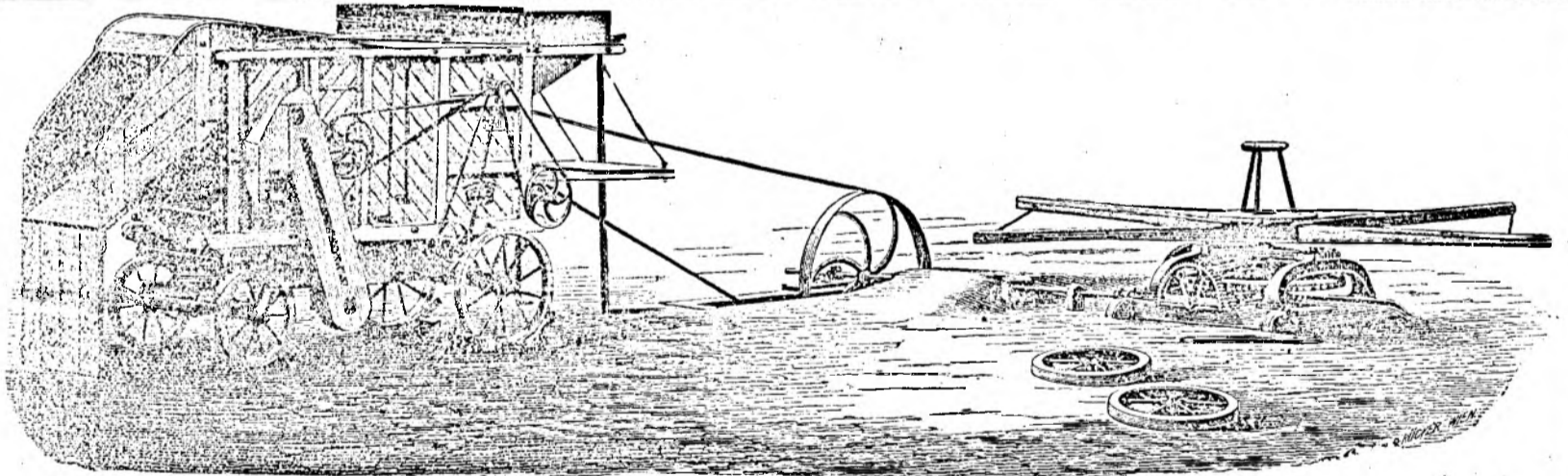
cât se poate de solid lacrate și cu prețurile cele mai moderate.

Sperând că P. T. public mă va onora cu numeroase comande, fiind singurul măiestru lăcătuș român aici în Sibiu, semnez

Cu deosebită stimă

Eremie Purece,
măiestru lăcătuș.

55 9-10

Mașini agricole cu garanție pentru construcția escelentă și mâ- A. Török în Sibiu.

Deposit constant: de mașini de îmblătit, de mână, de cai și de aburi, cu roate de transportat, ciururi de curățit în trei mărimi, greble de fân de cea mai bună construcție dela 90 cor. în sus, mașini de sâment, sfirmitor de cucuruz, teascuri de poame, struguri și olen, trieuri, mașini de tăiat nutreț, pluguri etc. etc. Ca o specialitate a firmei se recomandă morile ei, cu 1, 2 sau 3 măcinătoare, minate cu apă, aburi sau motori.

— Prețuri moderate și condiții avantajoase de plătit. —

Representanța generală pentru Transilvania a fabricii de motori

„Langen & Wolf“ în Viena.

Renumiții motori de benzin Original „Otto“ dela Langen și Wolf sînt cei mai ieftini și mai practici, pentru economi și industriași. Nu e lipsă de mașinist și de focar, ori-ce pericol de foc e eschis, astfel că cu o locomobilă-motor de aceasta se poate îmblăti în mijlocul paielor și pe vreme cu vînt.

Motorul se poate pune ori-și-cînd în mișcare, speșele sînt neînsemnate, numai 5—6 bani pe oră și pentru o putere de cal.

Motorii Original „Otto“ sînt răspândiți în număr de peste 65.000.

Cu prospecte și prellimnare de spese stau cu plăcere la dispoziție. Locomobile de benzină și motori se pot vedea în acțiune la ori-ce timp în fabrica mea în Sibiu.

